

ที่ อบ ๐๐๑๘.๑/ว ๕๕๑๑

ศาลากลางจังหวัดอุบลราชธานี
ถนนแจ้งสนิท อบ ๓๔๐๐๐

๑๓ กันยายน ๒๕๖๘

เรื่อง แนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับการจัดการเรื่องร้องเรียน ร้องทุกข์งานทะเบียนและบัตรประจำตัวประชาชน
เรียน นายทะเบียนอำเภอ ทุกอำเภอ นายทะเบียนท้องถิ่นเทศบาลนครอุบลราชธานี และนายทะเบียนท้องถิ่น
เทศบาลเมือง ทุกแห่ง

- อ้างถึง ๑. หนังสือจังหวัดอุบลราชธานี ที่ อบ ๐๐๑๘.๑/ว ๒๔๙๖ ลงวันที่ ๕ มิถุนายน ๒๕๖๑
๒. หนังสือจังหวัดอุบลราชธานี ที่ อบ ๐๐๑๘.๑/ว ๔๘๖ ลงวันที่ ๒๗ มกราคม ๒๕๖๔
๓. หนังสือจังหวัดอุบลราชธานี ที่ อบ ๐๐๑๘.๑/ว ๒๑๓๙ ลงวันที่ ๒๖ เมษายน ๒๕๖๖

สิ่งที่ส่งมาด้วย สำเนาหนังสือกรมการปกครอง ที่ มท ๐๓๐๙.๑๐/ว ๓๑๐๙๕
ลงวันที่ ๒ กันยายน ๒๕๖๘

จำนวน ๑ ฉบับ

ด้วยสำนักทะเบียนกลาง (ส่วนนิติการงานทะเบียน) แจ้งว่า ได้มีการติดตามและแก้ไขปัญหาเรื่องร้องเรียน ร้องทุกข์ของประชาชนด้านงานทะเบียนและบัตรประจำตัวประชาชน เพื่อรับทราบข้อเท็จจริงและเร่งรัดติดตามผลการดำเนินการของสำนักทะเบียนจังหวัด สำนักทะเบียนอำเภอ และสำนักทะเบียนท้องถิ่น ตลอดจนแนะนำแนวทางปฏิบัติ ผลการตรวจติดตามในภาพรวมพบปัญหาหลายประการ อาทิ การรับรู้ของประชาชนเกี่ยวกับกฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้อง การเข้าถึงช่องทางการติดต่อเจ้าหน้าที่ การดำเนินการยื่นคำร้องหรือคำขอผ่านบุคคลอื่น การปฏิบัติตามกฎหมายว่าด้วยการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ ซึ่งเจ้าหน้าที่ดำเนินการไม่ครบถ้วน ทำให้ประชาชนผู้ติดต่อเกิดความเข้าใจคลาดเคลื่อน เสียโอกาส ไม่ได้รับการคุ้มครองสิทธิตามที่กฎหมายกำหนด มีทัศนคติเชิงลบต่อทางราชการ สำนักทะเบียนบางแห่งมีประชาชนติดต่อขอรับบริการเป็นจำนวนมาก ทำให้การยื่นคำร้องหรือคำขอเกิดความล่าช้าอันนำมาสู่การร้องเรียน ร้องทุกข์ นอกจากนี้ พบข้อบกพร่องในการรายงานผลให้ความช่วยเหลือไม่เป็นไปตามระยะเวลาที่กำหนด

สำนักทะเบียนกลาง พิจารณาแล้วเห็นว่า เพื่อกำหนดแนวทางดำเนินการให้ความช่วยเหลือกรณีการร้องเรียน ร้องทุกข์ ที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานทะเบียนราษฎร บัตรประจำตัวประชาชน สัญชาติและการดำเนินงานทางทะเบียนอื่น ซึ่งอยู่ในอำนาจหน้าที่ จึงขอให้สำนักทะเบียนอำเภอและสำนักทะเบียนท้องถิ่น ชักซ้อมทำความเข้าใจแก่เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบถือปฏิบัติ ดังนี้

๑. การสร้างการรับรู้ของประชาชนเกี่ยวกับช่องทางการติดต่อ ให้แจ้งสำนักทะเบียนอำเภอและสำนักทะเบียนท้องถิ่นทุกแห่งในพื้นที่รับผิดชอบ ประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนรับทราบช่องทางการติดต่อขอรับบริการในเรื่องต่างๆ โดยไม่ต้องมีตัวแทนดำเนินการ ซึ่งตัวแทนดังกล่าวมักแอบอ้างว่าดำเนินการแทนได้ผลเป็นการพิเศษ โดยการแสวงหาประโยชน์เป็นค่าตอบแทนจำนวนมากอันทำให้ประชาชนเสียค่าใช้จ่าย โดยไม่มีความจำเป็น โดยเฉพาะกรณีการมอบอำนาจบุคคลอื่น เช่น ตัวแทนนายหน้า ทนายความ หรือบุคคลอื่นใด ยื่นคำขอหรือคำร้องต่อพนักงานเจ้าหน้าที่เพื่อให้ดำเนินการเรื่องใดๆ หากกฎหมายหรือระเบียบการขอตรวจสอบประวัติเพื่อพิสูจน์คุณสมบัติตามที่กฎหมายหรือระเบียบกำหนดให้ดำเนินการด้วยตนเอง เช่น การขอเพิ่มชื่อในทะเบียนบ้าน การขอจัดทำทะเบียนประวัติ การขอสัญชาติไทยตามกฎหมายว่าด้วยสัญชาติ การขอมีบัตรประจำตัวประชาชนหรือบัตรประจำตัวคนซึ่งไม่มีสัญชาติไทย การขอจดทะเบียนสมรส เป็นต้น

/กรณี...

กรณีดังกล่าวเจ้าของข้อมูลจะต้องลงลายมือชื่อรับรองในคำขอหรือคำร้องไว้เป็นหลักฐานและให้ปากคำเกี่ยวกับประวัติส่วนตัวรวมถึงถ่ายภาพต่อเจ้าหน้าที่ด้วยตนเอง จะมอบอำนาจให้บุคคลอื่นดำเนินการแทนมิได้ แต่หากผู้ขอรับบริการประสงค์จะมอบอำนาจควรเป็นการมอบอำนาจให้ติดตามผลการดำเนินการของเจ้าหน้าที่ภายหลังจากการยื่นคำร้องหรือยื่นคำขอในเรื่องนั้น นอกจากนี้ หนังสือมอบอำนาจควรระบุเรื่องที่จะให้ดำเนินการแทนและขอบเขตของการมอบอำนาจชัดเจนและถูกต้อง โดยถือปฏิบัติตามหนังสือกรมการปกครอง ที่ มท ๐๓๐๙.๑/ว ๑๐๔๗๗ ลงวันที่ ๒๓ พฤษภาคม ๒๕๖๑ เรื่อง การมอบอำนาจในการติดต่อราชการเกี่ยวกับงานทะเบียนและบัตรประจำตัวประชาชน

๒. การปฏิบัติตามกฎหมายว่าด้วยการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ ให้นายทะเบียนอำเภอและนายทะเบียนท้องถิ่นทุกแห่งในพื้นที่รับผิดชอบ พิจารณาจัดทำรายการตรวจสอบเบื้องต้น เช่น บัญชีรายชื่อผู้ติดต่องาน กำหนดนัดหมาย และรายงานความคืบหน้า การออกแบบคำร้องในการตรวจสอบรายการคุณสมบัติและเอกสารของผู้ร้อง หากตรวจสอบเบื้องต้นพบว่า เอกสารยังไม่ครบถ้วนถูกต้องควรแจ้งกำหนดนัดหมายให้มาดำเนินการ พร้อมลำดับนัดหมายและหมายเลขโทรศัพท์ติดต่อ และกำชับให้สำนักทะเบียนทุกแห่ง ห้ามปฏิเสธการรับคำร้อง และเมื่อดำเนินการรับคำร้องแล้ว ขอให้ออกใบรับคำร้องให้แก่ประชาชนทุกกรณี ทั้งนี้ การดำเนินการดังกล่าวสามารถดำเนินการได้ตามช่องทางอิเล็กทรอนิกส์อีกช่องทางหนึ่ง ตามหนังสือกรมการปกครอง ที่ มท ๐๓๐๙.๑๐/ว ๙๖๔๒ ลงวันที่ ๔ เมษายน ๒๕๖๖ เรื่อง การพิจารณาประเด็นปัญหาเรื่องร้องเรียน/ร้องทุกข์จากประชาชนด้านงานทะเบียนและบัตรประจำตัวประชาชน

อย่างไรก็ตาม กรณีที่ไม่มีกฎหมายกำหนดระยะเวลาพิจารณาดำเนินการให้ความช่วยเหลือด้านงานทะเบียนใดไว้เป็นการเฉพาะ ควรพิจารณาให้เสร็จสิ้นภายในระยะเวลา ๙๐ วัน นับแต่วันที่ผู้ร้องได้ยื่นคำร้อง/คำขอ เพื่อมิให้เกิดกรณีปฏิบัติหน้าที่ล่าช้าเกินสมควร เว้นแต่มีเหตุอันสมควรที่ไม่อาจพิจารณาให้แล้วเสร็จภายในระยะเวลาที่กำหนดได้

๓. การจัดทำคำสั่งทางปกครองให้ครบถ้วน ถูกต้องตามกฎหมายกำหนด กำชับให้นายทะเบียนอำเภอและนายทะเบียนท้องถิ่นและผู้มีอำนาจจัดทำคำสั่งทางปกครอง จัดทำคำสั่งทางปกครองให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ หรือกฎกระทรวงกำหนดลักษณะหลักเกณฑ์และวิธีเกี่ยวกับการโต้แย้งหรือชี้แจงข้อเท็จจริงการอุทธรณ์และการพิจารณาอุทธรณ์คำสั่งของนายทะเบียน พ.ศ. ๒๕๕๑ แล้วแต่กรณี ไม่ว่าจะเป็นคำสั่งอนุมัติ อนุญาต ไม่อนุมัติ ไม่อนุญาต ยกเลิกเพิกถอน จำหน่ายรายการทางทะเบียน และอื่นๆ การแจ้งผลดำเนินการให้แก่ผู้ร้องหรือคู่กรณี การแจ้งคู่กรณีให้มีโอกาสโต้แย้งชี้แจงหรือแสดงพยานหลักฐานก่อนจะมีคำสั่งการแจ้งสิทธิในการอุทธรณ์ การแจ้งขั้นตอนการดำเนินการหรือส่งพยานหลักฐานเพิ่มเติม ให้ระบุระยะเวลาที่จะอุทธรณ์คำสั่งทางปกครองตามที่กฎหมายในเรื่องนั้นกำหนดไว้ในหนังสือแจ้งผู้ยื่นคำร้องหรือคำขอ หรือคู่กรณี ให้ชัดเจนด้วย เช่น ให้ยื่นพยานหลักฐานเพิ่มเติมภายใน ๗ วัน นับแต่วันที่ได้รับแจ้ง หรือ ให้ยื่นอุทธรณ์เป็นหนังสือต่อผู้มีอำนาจ ออกคำสั่งทางปกครองภายใน ๑๕ วัน นับแต่วันที่ได้รับแจ้งโดยระบุข้อโต้แย้งและข้อเท็จจริงหรือข้อกฎหมายที่อ้างอิงประกอบด้วย เป็นต้น

๔. การแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนของประชาชนให้เป็นไปด้วยความเรียบร้อย และภายในระยะเวลาที่กำหนด การรายงานผลให้ความช่วยเหลือ กรณีเรื่องร้องเรียนร้องทุกข์ดำเนินการไม่เสร็จสิ้นหรือไม่รายงานผลความคืบหน้าให้กรมการปกครองหรือสำนักทะเบียนกลาง ทราบ ภายในระยะเวลาที่กำหนด หากมีหนังสือติดตามผลเป็นครั้งที่ ๓ แล้วไม่มีการปฏิบัติหรือไม่รายงานภายในระยะเวลาที่กำหนดโดยไม่มีเหตุอันสมควร สำนักทะเบียนกลางจะพิจารณาจัดส่งเรื่องให้ผู้ตรวจราชการกรมการปกครอง เพื่อเร่งรัดติดตามผลการดำเนินการโดยคำนึงถึงปัญหาความเดือดร้อนของประชาชนและประโยชน์ต่อทางราชการเป็นสำคัญ หากเป็นกรณีที่ไม่สามารถติดต่อผู้ร้องได้ หรือผู้ร้องมิได้มาติดต่อดำเนินการภายในระยะเวลา

ที่กำหนด ให้ผู้มีอำนาจพิจารณาดำเนินการยุติเรื่องดังกล่าว โดยให้ถือปฏิบัติตามหนังสือกรมการปกครอง ที่ มท ๐๓๐๙.๑๐/ว ๓๘๕ ลงวันที่ ๖ มกราคม ๒๕๖๔ เรื่อง การดำเนินการเรื่องทูลเกล้าทูลกระหม่อม ถวายฎีกาขอพระราชทานความเป็นธรรมและฎีกาขอพระราชทานความช่วยเหลือ และเรื่องร้องเรียนร้องทุกข์ ด้านการทะเบียน บัตรประจำตัวประชาชนและสัญชาติ แต่ไม่ตัดสิทธิผู้ร้องที่มีความประสงค์ขอยื่นเรื่อง ร้องเรียนร้องทุกข์ใหม่ หากผู้ร้องได้นำพยานหลักฐานใหม่มาพิสูจน์ในข้อเท็จจริงดังกล่าวเพิ่มเติม สำหรับกรณี ร้องเรียนร้องทุกข์ ที่เกี่ยวกับการทุจริตทางทะเบียน ให้ถือปฏิบัติตามหนังสือกระทรวงมหาดไทยที่ มท ๐๓๐๙.๖/ว ๓๒๓ ลงวันที่ ๑๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๗ เรื่อง แนวทางดำเนินการกรณีทุจริตทางทะเบียนและบัตรประจำตัวประชาชน

ทั้งนี้ การปฏิบัติงานทะเบียน งานสถานะบุคคลและสัญชาติ และบัตรประจำตัวประชาชน จะต้องไม่มีการเรียกรับผลประโยชน์ต่างๆ เช่น การเรียกรับเงินหรือทรัพย์สิน การรับของขวัญหรือผลประโยชน์ตอบแทนในรูปแบบอื่นๆ นอกเหนือจากที่กำหนดไว้ในกฎหมาย และต้องไม่มีการปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่ โดยมีขอบเพื่อเอื้อประโยชน์ให้แก่ตนเองหรือบุคคลอื่นโดยทุจริต หากเจ้าหน้าที่ผู้ใด ตำแหน่งใด ฝ่าฝืนไม่ปฏิบัติ ให้เป็นไปตามกฎหมายกำหนด หรือไม่ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความซื่อสัตย์สุจริต เป็นเหตุให้เกิดความเสียหายแก่ทางราชการ ซึ่งเป็นความผิดที่มีโทษทั้งอาญาและวินัย ขอให้ผู้บังคับบัญชาที่มีหน้าที่และอำนาจตามกฎหมาย พิจารณาลงโทษอย่างเด็ดขาด

จึงเรียนมาเพื่อทราบและถือปฏิบัติ สำหรับอำเภอขอให้แจ้งเทศบาลตำบลในพื้นที่ทราบและถือปฏิบัติต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายสมมาภรณ์ โพธิ์)

ปลัดจังหวัด ปฏิบัติราชการแทน
นายทะเบียนจังหวัดอุบลราชธานี

ที่ทำการปกครองจังหวัด
กลุ่มงานปกครอง (งานทะเบียน)
โทร. ๐-๔๕๓๔-๔๖๑๓

ที่ มท ๐๓๐๙.๑๐/ว ๓๑๐๙๕

ที่ทำการปกครองจังหวัดอุบลราชธานี
(กลุ่มงานปกครอง)
เลขที่รับ 2462
วันที่ 8 ธ.ค. ๕8
เวลา 11. 23

สำนักทะเบียนกลาง

๖๖ อาคารนาถกรณาทาวเวอร์ ชั้น ๑๑

ถนนบรมราชชนนี แขวงบางบำหรุ

เขตบางพลัด กรุงเทพฯ ๑๐๗๐๐

๒ กันยายน ๒๕๖๘

เรื่อง แนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับการจัดการเรื่องร้องเรียน ร้องทุกข์งานทะเบียนและบัตรประจำตัวประชาชน

เรียน นายทะเบียนจังหวัด ทุกจังหวัด และนายทะเบียนกรุงเทพมหานคร

อ้างถึง ๑. หนังสือกระทรวงมหาดไทย ที่ มท ๐๓๐๙.๖/ว ๓๒๓ ลงวันที่ ๑๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๗

๒. หนังสือกรมการปกครอง ที่ มท ๐๓๐๙.๑/ว ๑๐๔๗๗ ลงวันที่ ๒๓ พฤษภาคม ๒๕๖๑

๓. หนังสือกรมการปกครอง ที่ มท ๐๓๐๙.๑๐/ว ๓๘๕ ลงวันที่ ๖ มกราคม ๒๕๖๔

๔. หนังสือสำนักทะเบียนกลาง ที่ มท ๐๓๐๙.๑๐/ว ๙๖๔๒ ลงวันที่ ๔ เมษายน ๒๕๖๖

สิ่งที่ส่งมาด้วย หนังสือกระทรวงมหาดไทย ด่วนมาก ที่ มท ๐๒๐๕.๓/ว ๑๓๒๒ ลงวันที่ ๗ เมษายน ๒๕๕๔ จำนวน ๑ ชุด

ด้วยปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘ สำนักทะเบียนกลาง (ส่วนนิติกรงานทะเบียน) ได้มีการติดตามและแก้ไขปัญหาเรื่องร้องเรียน ร้องทุกข์ของประชาชนด้านงานทะเบียนและบัตรประจำตัวประชาชน เพื่อรับทราบข้อเท็จจริงและเร่งรัดติดตามผลการดำเนินการของสำนักทะเบียนจังหวัด สำนักทะเบียนอำเภอ และสำนักทะเบียนท้องถิ่น ตลอดจนแนะนำแนวทางปฏิบัติ ผลการตรวจติดตามในภาพรวมพบปัญหาหลายประการ อาทิ การรับรู้ของประชาชนเกี่ยวกับกฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้อง การเข้าถึงช่องทางการติดต่อเจ้าหน้าที่ การดำเนินการยื่นคำร้องหรือคำขอผ่านบุคคลอื่น การปฏิบัติตามกฎหมายว่าด้วยการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ ซึ่งเจ้าหน้าที่ดำเนินการไม่ครบถ้วน ทำให้ประชาชนผู้ติดต่อเกิดความเข้าใจคลาดเคลื่อน เสียโอกาส ไม่ได้รับการคุ้มครองสิทธิตามที่กฎหมายกำหนด มีทัศนคติเชิงลบต่อทางราชการ สำนักทะเบียนบางแห่งมีประชาชนติดต่อขอรับบริการเป็นจำนวนมาก ทำให้การยื่นคำร้องหรือคำขอเกิดความล่าช้าอันนำมาสู่การร้องเรียน ร้องทุกข์ นอกจากนี้ พบข้อบกพร่องในการรายงานผลให้ความช่วยเหลือไม่เป็นไปตามระยะเวลาที่กำหนด

สำนักทะเบียนกลาง พิจารณาแล้วเห็นว่า เพื่อกำหนดแนวทางดำเนินการให้ความช่วยเหลือกรณีการร้องเรียน ร้องทุกข์ ที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานทะเบียนราษฎร บัตรประจำตัวประชาชน สัญชาติ และการดำเนินงานทางทะเบียนอื่น ๆ ซึ่งอยู่ในอำนาจหน้าที่ จึงขอให้สำนักทะเบียนจังหวัด และสำนักทะเบียนกรุงเทพมหานคร ชักซ้อมทำความเข้าใจแก่เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบปฏิบัติ ดังนี้

๑. การสร้างการรับรู้ของประชาชนเกี่ยวกับช่องทางการติดต่อ ให้แจ้งสำนักทะเบียนอำเภอ และสำนักทะเบียนท้องถิ่นทุกแห่งในพื้นที่รับผิดชอบ ประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนรับช่องทางการติดต่อขอรับบริการในเรื่องต่าง ๆ โดยไม่ต้องมีตัวแทนดำเนินการ ซึ่งตัวแทนดังกล่าวมักแอบอ้างว่าดำเนินการแทนได้ผลเป็นการพิเศษ โดยการแสวงหาประโยชน์เป็นค่าตอบแทนจำนวนมากอันทำให้ประชาชนเสียค่าใช้จ่ายโดยไม่มีคามจำเป็น โดยเฉพาะกรณีการมอบอำนาจให้บุคคลอื่น เช่น ตัวแทนนายหน้า หนายความหรือบุคคลอื่นใด ยื่นคำขอหรือคำร้องต่อพนักงานเจ้าหน้าที่เพื่อให้ดำเนินการเรื่องใด ๆ หากกฎหมายหรือระเบียบการขอตรวจสอบประวัติเพื่อพิสูจน์คุณสมบัติตามที่กฎหมายหรือระเบียบกำหนดให้ดำเนินการด้วยตนเอง

/เช่น การขอเพิ่มชื่อ...

เช่น การขอเพิ่มชื่อในทะเบียนบ้าน การขอจัดทำทะเบียนประวัติ การขอสัญชาติไทยตามกฎหมายว่าด้วยสัญชาติ การขอมีบัตรประจำตัวประชาชนหรือบัตรประจำตัวคนซึ่งไม่มีสัญชาติไทย การขอจดทะเบียนสมรส เป็นต้น กรณีดังกล่าวเจ้าของข้อมูลจะต้องลงลายมือชื่อรับรองในคำขอหรือคำร้องไว้เป็นหลักฐาน และให้ปากคำเกี่ยวกับประวัติส่วนตัวรวมถึงถ่ายภาพต่อเจ้าหน้าที่ด้วยตนเอง จะมอบอำนาจให้บุคคลอื่นดำเนินการแทนมิได้ แต่หากผู้ขอรับบริการประสงค์จะมอบอำนาจควรเป็นการมอบอำนาจให้ติดตามผลการดำเนินการของเจ้าหน้าที่ภายหลังจากการยื่นคำร้องหรือยื่นคำขอในเรื่องนั้น นอกจากนี้ หนังสือมอบอำนาจควรระบุเรื่องที่จะให้ดำเนินการแทนและขอบเขตของการมอบอำนาจให้ชัดเจนและถูกต้อง โดยถือปฏิบัติตามหนังสือกรมการปกครอง ที่ มท ๐๓๐๙.๑/ว ๑๐๔๗๗ ลงวันที่ ๒๓ พฤษภาคม ๒๕๖๑ เรื่อง การมอบอำนาจในการติดต่อราชการเกี่ยวกับงานทะเบียนและบัตรประจำตัวประชาชน

๒. การปฏิบัติตามกฎหมายว่าด้วยการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ ให้นายทะเบียนอำเภอและนายทะเบียนท้องถิ่นทุกแห่งในพื้นที่รับผิดชอบ พิจารณาจัดทำรายการตรวจสอบเบื้องต้น เช่น บัญชีรายชื่อผู้ติดต่องาน กำหนดนัดหมาย และรายงานความคืบหน้า การออกแบบคำร้องในการตรวจสอบรายการคุณสมบัติและเอกสารของผู้ร้อง หากตรวจสอบเบื้องต้นพบว่า เอกสารยังไม่ครบถ้วนถูกต้อง ควรแจ้งกำหนดนัดหมายให้มาดำเนินการ พร้อมลำดับนัดหมายและหมายเลขโทรศัพท์ติดต่อ และกำชับให้สำนักทะเบียนทุกแห่ง ห้ามปฏิเสธการรับคำร้อง และเมื่อดำเนินการรับคำร้องแล้ว ขอให้ออกไปรับคำร้องให้แก่ประชาชนทุกกรณี ทั้งนี้ การดำเนินการดังกล่าวสามารถดำเนินการได้ตามช่องทางอิเล็กทรอนิกส์อีกช่องทางหนึ่ง ตามหนังสือสำนักทะเบียนกลาง ที่ มท ๐๓๐๙.๑๐/ว ๙๖๔๒ ลงวันที่ ๔ เมษายน ๒๕๖๖ เรื่อง การพิจารณาประเด็นปัญหากรณีเรื่องร้องเรียน/ร้องทุกข์จากประชาชนด้านงานทะเบียนและบัตรประจำตัวประชาชน

อย่างไรก็ตาม กรณีที่ไม่มีกฎหมายกำหนดระยะเวลาพิจารณาดำเนินการให้ความช่วยเหลือด้านงานทะเบียนใดไว้เป็นการเฉพาะ ควรพิจารณาให้เสร็จสิ้นภายในระยะเวลา ๙๐ วัน นับแต่วันที่ผู้ร้องได้ยื่นคำร้อง/คำขอ เพื่อมิให้เกิดกรณีปฏิบัติหน้าที่ล่าช้าเกินสมควร เว้นแต่มีเหตุอันสมควรที่ไม่อาจพิจารณาให้แล้วเสร็จภายในระยะเวลาดังกล่าวได้

๓. การจัดทำคำสั่งทางปกครองให้ครบถ้วน ถูกต้องตามกฎหมายกำหนด กำชับให้นายทะเบียนอำเภอ นายทะเบียนท้องถิ่นและผู้มีอำนาจจัดทำคำสั่งทางปกครอง จัดทำคำสั่งทางปกครองให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ หรือกฎกระทรวงกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการเกี่ยวกับการโต้แย้งหรือชี้แจงข้อเท็จจริงการอุทธรณ์และการพิจารณาอุทธรณ์คำสั่งของนายทะเบียน พ.ศ. ๒๕๕๑ แล้วแต่กรณี ไม่ว่าจะเป็นคำสั่งอนุมัติ อนุญาต ไม่อนุมัติ ไม่อนุญาต ยกเลิกเพิกถอน จำหน่ายรายการทางทะเบียน และอื่น ๆ การแจ้งผลดำเนินการให้แก่ผู้ร้องหรือคู่กรณี การแจ้งคู่กรณีให้มีโอกาสโต้แย้งชี้แจงหรือแสดงพยานหลักฐานก่อนจะมีคำสั่งการแจ้งสิทธิในการอุทธรณ์ การแจ้งขั้นตอนการดำเนินการหรือส่งพยานหลักฐานเพิ่มเติม ให้ระบุระยะเวลาที่จะอุทธรณ์คำสั่งทางปกครองตามที่กฎหมายในเรื่องนั้นกำหนดไว้ในหนังสือแจ้งผู้ยื่นคำร้องหรือคำขอ หรือคู่กรณี ให้ชัดเจนด้วย เช่น ให้ยื่นพยานหลักฐานเพิ่มเติมภายใน ๗ วัน นับแต่วันที่ได้รับแจ้ง หรือ ให้ยื่นอุทธรณ์เป็นหนังสือต่อผู้มีอำนาจ ออกคำสั่งทางปกครองภายใน ๑๕ วัน นับแต่วันที่ได้รับแจ้งโดยระบุข้อโต้แย้งและข้อเท็จจริงหรือข้อกฎหมายที่อ้างอิงประกอบด้วย เป็นต้น

๔. การแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนของประชาชนให้เป็นไปด้วยความเรียบร้อย และภายในระยะเวลาที่กำหนด การรายงานผลให้ความช่วยเหลือ กรณีเรื่องร้องเรียนร้องทุกข์ดำเนินการไม่เสร็จสิ้นหรือไม่รายงานผลความคืบหน้าให้กรมการปกครองหรือสำนักทะเบียนกลาง ทราบภายในระยะเวลาที่กำหนด หากมีหนังสือติดตามผลเป็นครั้งที่ ๓ แล้วไม่มีการปฏิบัติหรือไม่รายงานภายในระยะเวลาที่กำหนด โดยไม่มีเหตุอันสมควร สำนักทะเบียนกลางจะพิจารณาจัดส่งเรื่องให้ผู้ตรวจราชการกรมการปกครอง

เพื่อเร่งรัดติดตามผลดำเนินการโดยคำนึงถึงปัญหาความเดือดร้อนของประชาชนและประโยชน์ต่อทางราชการ เป็นสำคัญ หากเป็นกรณีที่ไม่สามารถติดต่อผู้ร้องได้ หรือผู้ร้องมิได้มาติดต่อดำเนินการภายในระยะเวลา ที่กำหนด ให้ผู้มีอำนาจพิจารณาดำเนินการยุติเรื่องดังกล่าว โดยให้ถือปฏิบัติตามหนังสือกรมการปกครอง ที่ มท ๐๓๐๙.๑๐/ว ๓๘๕ ลงวันที่ ๖ มกราคม ๒๕๖๔ เรื่อง การดำเนินการเรื่องทูลเกล้าทูลกระหม่อม ถวายฎีกาขอพระราชทานความเป็นธรรมและฎีกาขอพระราชทานความช่วยเหลือ และเรื่องร้องเรียนร้องทุกข์ ด้านการทะเบียน บัตรประจำตัวประชาชนและสัญชาติ แต่ไม่ตัดสิทธิผู้ร้องที่มีความประสงค์ขอยื่นเรื่องร้องเรียน ร้องทุกข์ใหม่ หากผู้ร้องได้นำพยานหลักฐานใหม่มาพิสูจน์ในข้อเท็จจริงดังกล่าวเพิ่มเติม สำหรับกรณี ร้องเรียน/ร้องทุกข์ ที่เกี่ยวกับการทุจริตทางทะเบียน ให้ถือปฏิบัติตามนัยหนังสือกระทรวงมหาดไทย ที่ มท ๐๓๐๙.๖/ว ๓๒๓ ลงวันที่ ๑๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๗ เรื่อง แนวทางดำเนินการกรณีทุจริตทางทะเบียน และบัตรประจำตัวประชาชน

ทั้งนี้ การปฏิบัติงานทะเบียน งานสถานะบุคคลและสัญชาติ และบัตรประจำตัวประชาชน จะต้องไม่มีการเรียกรับผลประโยชน์ต่าง ๆ เช่น การเรียกรับเงินหรือทรัพย์สิน การรับของขวัญหรือผลประโยชน์ ตอบแทนในรูปแบบอื่น ๆ นอกเหนือจากที่กำหนดไว้ในกฎหมาย และต้องไม่มีการปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติ หน้าที่โดยมิชอบเพื่อเอื้อประโยชน์ให้แก่ตนเองหรือบุคคลอื่นโดยทุจริต หากเจ้าหน้าที่ผู้ใด ตำแหน่งใด ผ่าฝืนไม่ปฏิบัติให้เป็นไปตามกฎหมายกำหนด หรือไม่ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความซื่อสัตย์สุจริต เป็นเหตุให้เกิด ความเสียหายแก่ทางราชการ ซึ่งเป็นความผิดที่มีโทษทั้งทางอาญาและวินัย ขอให้ผู้บังคับบัญชาที่มีหน้าที่ และอำนาจตามกฎหมายพิจารณาลงโทษอย่างเด็ดขาด

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาดำเนินการต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายนิรัตน์ พงษ์สิทธิถาวร)
ผู้อำนวยการทะเบียนกลาง

เอกสารแนบ

สำนักบริหารการทะเบียน
ส่วนนิติการงานทะเบียน
โทร. ๐ ๒๗๙๑ ๗๔๕๓
โทรสาร ๐ ๒๕๐๖ ๙๓๐๒

ด่วนมาก

ที่ มท ๐๒๐๕.๓/ว ๑๓๒๒

กระทรวงมหาดไทย

ถนนอัษฎางค์ กทม. ๑๐๒๐๐

๗ เมษายน ๒๕๕๔

เรื่อง แนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับการจัดการเรื่องร้องทุกข์

เรียน หัวหน้าส่วนราชการระดับกรม ผู้ตรวจราชการกระทรวงมหาดไทย ผู้ว่าราชการจังหวัด และหัวหน้า
หน่วยงานรัฐวิสาหกิจในสังกัดกระทรวงมหาดไทย

อ้างถึง หนังสือกระทรวงมหาดไทย ที่ มท ๐๒๐๕.๓/ว ๓๐๓๒ ลงวันที่ ๘ กันยายน ๒๕๔๗

สิ่งที่ส่งมาด้วย บัญชีรายชื่อจังหวัดที่มีเรื่องร้องทุกข์อยู่ระหว่างดำเนินการมากกว่า ๕๐ เรื่อง

ตามหนังสือที่อ้างถึง ได้แจ้งให้ส่วนราชการและจังหวัดถือปฏิบัติเกี่ยวกับการรายงานผลการ
ดำเนินการ การเร่งรัดติดตามผลการดำเนินการ การแจ้งเตือนเรื่องร้องทุกข์/ร้องเรียน โดยเฉพาะการเร่งรัด
ติดตามผลให้ส่วนราชการและจังหวัดเร่งรัดดำเนินการ หากไม่แล้วเสร็จภายในกำหนดให้รายงานความคืบหน้า
ให้กระทรวงมหาดไทยทราบ และกรณีเรื่องที่มีการแจ้งเตือนให้เร่งรัดดำเนินการเป็นพิเศษ นั้น

ปรากฏว่าส่วนราชการและจังหวัดบางแห่งการรายงานผลยังเป็นไปโดยล่าช้า ไม่สามารถ
ปลดปล่อยทุกข์หรือให้ความช่วยเหลือประชาชนได้อย่างมีประสิทธิภาพและทันต่อเหตุการณ์ สาเหตุสำคัญ
ประการหนึ่งเนื่องมาจากเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบของส่วนราชการ/จังหวัดมีการสับเปลี่ยนบ่อยครั้ง ทำให้งาน
ร้องทุกข์ขาดความต่อเนื่อง และมักใช้เป็นเหตุอ้างว่าค้นหาเรื่องเดิมไม่พบ ประกอบกับผู้บังคับบัญชายังมิได้
ให้ความสำคัญเท่าที่ควร หรือดำเนินการอย่างจริงจัง ทำให้เกิดความเสียหายต่อราชการ และเป็นเหตุให้
ผู้ร้องทุกข์ร้องเรียนไปยังส่วนราชการและหน่วยงานต่าง ๆ อย่างต่อเนื่อง ดังนั้น เพื่อให้การปฏิบัติเกี่ยวกับ
การจัดการเรื่องร้องทุกข์และการรายงานผลการดำเนินงานในเรื่องดังกล่าวเป็นไปด้วยความรวดเร็วและ
บังเกิดผลดีต่อทางราชการ จึงให้ส่วนราชการในสังกัดและจังหวัดถือปฏิบัติดังนี้

๑. การดำเนินการเกี่ยวกับการจัดการเรื่องร้องทุกข์

๑.๑ แนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับการจัดการเรื่องร้องทุกข์ ให้ถือปฏิบัติตามระเบียบ
สำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการจัดการเรื่องร้องทุกข์ พ.ศ.๒๕๕๒

๑.๒ แนวทางปฏิบัติในการพิจารณาดำเนินการต่อเรื่องร้องทุกข์ ให้ส่วนราชการ
ถือปฏิบัติตามหนังสือกระทรวงมหาดไทย ที่ มท ๐๒๐๕.๓/ว ๔๑๘๔ ลงวันที่ ๑๗ ธันวาคม ๒๕๕๒ สำหรับ
จังหวัดให้ถือปฏิบัติตามหนังสือกระทรวงมหาดไทย ที่ มท ๐๒๐๕.๓/ว ๔๑๘๐ ลงวันที่ ๑๗ ธันวาคม ๒๕๕๒

๒ การดำเนินการสะสางเรื่องร้องทุกข์ที่อยู่ระหว่างดำเนินการ

ให้จังหวัดที่มีเรื่องร้องทุกข์อยู่ระหว่างดำเนินการมากกว่า ๕๐ เรื่อง รายละเอียดตามสิ่งที่
ส่งมาด้วย แต่งตั้งคณะทำงานเพื่อดำเนินการสะสางและแก้ไขปัญหาเรื่องร้องทุกข์ที่อยู่ระหว่างดำเนินการของ
จังหวัดให้ได้ข้อยุติโดยเร็ว โดยเฉพาะเรื่องร้องทุกข์ที่มีระยะเวลาดำเนินการนานกว่า ๒ ปี ทั้งนี้ เพื่อให้สามารถ
ปลดปล่อยทุกข์หรือให้ความช่วยเหลือประชาชนได้อย่างมีประสิทธิภาพ แล้วรายงานผลให้ทราบทุก ๓๐ วัน

๓. มาตรการเร่งรัดติดตามผล

๒.๑ ให้ส่วนราชการและจังหวัดพิจารณาดำเนินการเรื่องราวร้องทุกข์ตามอำนาจหน้าที่ให้แล้วเสร็จโดยเร็ว แล้วรายงานผลให้กระทรวงมหาดไทยทราบภายในกำหนดเวลา ๓๐ วัน นับแต่วันที่ได้รับเรื่องไว้พิจารณาดำเนินการ หากมีเหตุขัดข้องไม่สามารถดำเนินการให้แล้วเสร็จภายในกำหนดเวลาดังกล่าว ก็ให้รายงานผลความคืบหน้าให้กระทรวงมหาดไทยทราบทุก ๓๐ วัน

๒.๒ ให้จังหวัดให้ความสำคัญกับเรื่องราวร้องทุกข์ โดยให้ผู้ว่าราชการจังหวัดเร่งรัดติดตามในที่ประชุมหัวหน้าส่วนราชการประจำจังหวัดทุกครั้ง และเมื่อมีการโยกย้ายหรือเปลี่ยนแปลงเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบงานเรื่องราวร้องทุกข์ ให้มีการมอบหมายงานในหน้าที่ตามระเบียบที่เกี่ยวข้องให้ชัดเจนเพื่อจะได้ทราบจำนวนงานค้างที่อยู่ระหว่างดำเนินการ และผู้รับมอบงานแทนสามารถเร่งรัดดำเนินการต่อไปได้

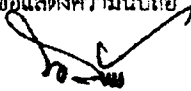
๒.๓ หากส่วนราชการหรือจังหวัดไม่รายงานผลให้กระทรวงมหาดไทยทราบภายในกำหนดตามข้อ ๒.๑ กระทรวงมหาดไทยจะมีหนังสือเตือน ๓ ครั้ง เดือนครั้งที่ ๑ กำหนดให้รายงานผลให้ทราบปกติภายใน ๒๐ วัน เดือนครั้งที่ ๒ กำหนดให้รายงานผลให้ทราบปกติภายใน ๑๕ วัน เดือนครั้งที่ ๓ กำหนดให้รายงานผลให้ทราบปกติภายใน ๗ วัน และสำเนาเรื่องให้ผู้ตรวจราชการกระทรวงมหาดไทยประจำเขตรับผิดชอบเพื่อใช้ในการติดตามผลอีกทางหนึ่งด้วย

๒.๔ เมื่อเดือนครั้งที่ ๓ ไปแล้ว ส่วนราชการหรือจังหวัดไม่รายงานผลหรือชี้แจงเหตุความล่าช้าให้กระทรวงมหาดไทยทราบภายในระยะเวลาที่กำหนดไว้ กระทรวงมหาดไทยจะมีหนังสือแจ้งให้ส่วนราชการหรือจังหวัดตรวจสอบและชี้แจงเหตุความล่าช้า หากความบกพร่องเกิดจากการละเลย ละเว้น ไม่เอาใจใส่ของเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบหรือผู้บังคับบัญชา ให้หัวหน้าส่วนราชการหรือผู้ว่าราชการจังหวัดพิจารณาดำเนินการทางวินัยตามควรแก่กรณีต่อไป

ทั้งนี้ ในการเตือนดังกล่าว กระทรวงมหาดไทยจะพิจารณาถึงความยากง่ายและความจำเป็นเร่งด่วนของเรื่องที่จะดำเนินการมาประกอบการพิจารณาด้วย

จึงเรียนมาเพื่อทราบและถือปฏิบัติโดยเคร่งครัดต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายวิเชียร ชวลิต)
ปลัดกระทรวงมหาดไทย

สำนักงานปลัดกระทรวง

สำนักตรวจราชการและเรื่องราวร้องทุกข์

โทร. ๐ ๒๒๒๑ ๑๑๓๓

โทรสาร ๐ ๒๒๒๒ ๖๘๓๘

“ดำรงธรรมนำไทยใสสะอาด”

ที่ มท ๐๓๐๙.๖/ว ๓๒๓

กระทรวงมหาดไทย

ถนนอัษฎางค์ กท ๑๐๒๐๐

๑๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๗

เรื่อง แนวทางดำเนินการกรณีทุจริตทางทะเบียนและบัตรประจำตัวประชาชน

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัดทุกจังหวัด และปลัดกรุงเทพมหานคร

อ้างถึง หนังสือกระทรวงมหาดไทย ปกปิด ที่ มท ๐๓๑๐.๑/ว ๘ ลงวันที่ ๑๙ มกราคม ๒๕๕๔

ตามที่ได้แจ้งแนวทางปฏิบัติกรณีเกิดการกระทำทุจริตทางทะเบียนและบัตรประจำตัวประชาชน ให้จังหวัดและกรุงเทพมหานคร ส่งการให้สำนักทะเบียนทุกแห่งถือปฏิบัติตามขั้นตอนที่กำหนดตามนโยบายหนังสือกระทรวงมหาดไทย ปกปิด ที่ มท ๐๓๑๐.๑/ว ๘ ลงวันที่ ๑๙ มกราคม ๒๕๕๔ นั้น

เนื่องจากปัจจุบันมีการปรับปรุงแก้ไขกฎหมาย ระเบียบปฏิบัติในการดำเนินการทางทะเบียนและบัตรประจำตัวประชาชน เช่น การสั่งระงับความเคลื่อนไหวรายการทะเบียนราษฎร การจำหน่ายรายการทะเบียน การยกเลิกหรือเพิกถอนหลักฐานเอกสารทางทะเบียน การบันทึกรายการในฐานข้อมูลทางการทะเบียน เป็นต้น นอกจากนี้ ยังได้แก้ไขเพิ่มเติมบทบัญญัติความผิดทางอาญาที่เกี่ยวข้องกับการกระทำความผิดกรณีทุจริตทางทะเบียนและบัตรประจำตัวประชาชน ด้วย

กระทรวงมหาดไทย พิจารณาเห็นว่าเพื่อให้การดำเนินการตรวจสอบข้อเท็จจริงกรณีตรวจพบหลักฐานหรือรายการต้องสงสัย หรือได้รับหนังสือแจ้งเรื่อง หรือการร้องเรียน/ร้องทุกข์ทางทะเบียนและบัตรประจำตัวประชาชน ตลอดจนการดำเนินการกรณีมีการกระทำทุจริตทางทะเบียนและบัตรประจำตัวประชาชน เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพทั้งด้านการทะเบียน การดำเนินคดีอาญากับผู้กระทำความผิด และ/หรือทางวินัยกับเจ้าหน้าที่ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการกระทำทุจริตด้วย ตลอดจนการแก้ไข (เยียวยา) ปัญหาทางทะเบียนแก่เจ้าของรายการผู้สุจริตที่ถูกกระทบสิทธิให้เสร็จสิ้นโดยเร็ว และเพื่อมิให้ผู้ปฏิบัติงานเกิดความสับสนในการดำเนินการดังกล่าว จึงให้ยกเลิกแนวทางปฏิบัติตามหนังสือกระทรวงมหาดไทย ปกปิด ที่ มท ๐๓๑๐.๑/ว ๘ ลงวันที่ ๑๙ มกราคม ๒๕๕๔ และถือปฏิบัติตามแนวทางดำเนินการกรณีทุจริตทางทะเบียนและบัตรประจำตัวประชาชน ดังต่อไปนี้

๑. การตรวจสอบข้อเท็จจริง กรณีตรวจพบหลักฐานหรือรายการต้องสงสัย หรือได้รับหนังสือแจ้งเรื่อง หรือการร้องเรียน/ร้องทุกข์ทางทะเบียนและบัตรประจำตัวประชาชน

(๑) ให้นายอำเภอ ปลัดอำเภอผู้เป็นหัวหน้าประจำกิ่งอำเภอ ผู้อำนวยการเขต ปลัดเทศบาล หรือปลัดเมืองพัทยา แล้วแต่กรณี มอบหมายเจ้าหน้าที่คนหนึ่งคนใดรับผิดชอบ หรืออาจแต่งตั้งคณะกรรมการขึ้นเพื่อทำการตรวจสอบข้อเท็จจริง ซึ่งผู้ที่ได้รับมอบหมายหรือคณะกรรมการ ต้องไม่มีส่วนรู้เห็นเกี่ยวข้องด้วยกับกรณีดังกล่าว โดยให้มีหน้าที่ตรวจสอบข้อเท็จจริงเกี่ยวกับบุคคลและรายการทางทะเบียน แสวงหาพยานหลักฐานเพื่อให้ทราบพฤติการณ์การดำเนินการทางทะเบียนตลอดจนผู้เกี่ยวข้องเพื่อประกอบการพิจารณาสั่งการต่อไป

(๒) ในการตรวจสอบข้อเท็จจริงเกี่ยวกับบุคคลและรายการทางทะเบียน ให้ตรวจสอบจากฐานข้อมูลทางทะเบียนและบัตรประจำตัวประชาชน เรียกหลักฐานเอกสารทางทะเบียนและหลักฐานเอกสาร

/ราชการ ...

ราชการอื่นที่มีอยู่ ตลอดจนการสอบปากคำพยานบุคคล เช่น ผู้แจ้งเรื่อง เจ้าของรายการ บิดามารดา ญาติ ใกล้ชิดหรือบุคคลอื่นที่รู้จักและรู้เห็นเป็นอย่่างดีในพื้นที่ เป็นต้น เพื่อให้ประกอบการพิสูจน์ตัวบุคคลและให้ได้ข้อเท็จจริงที่ชัดเจนครบถ้วน หากต้องการหลักฐานเอกสารเพิ่มเติม หรือตรวจสอบหลักฐานเอกสารไปยังสำนักทะเบียนอื่น หรือหน่วยงานราชการซึ่งเป็นผู้ออกหลักฐานเอกสารราชการดังกล่าว ให้ดำเนินการได้ตามความจำเป็นและเร่งรัดติดตามผลทุกกระยะ พร้อมทั้งต้องชี้แจงให้ผู้แจ้งเรื่อง หรือผู้ร้องเรียน/ร้องทุกข์ ทราบไว้ด้วย

(๓) รวบรวมข้อเท็จจริง พยานหลักฐาน ข้อกฎหมายและระเบียบปฏิบัติที่เกี่ยวข้อง พร้อมความเห็นสรุปเสนอผู้ที่ได้มอบหมายหรือแต่งตั้ง พิจารณาสั่งการ ซึ่งหากไม่มีมูลความจริงให้ยุติเรื่องและแจ้งผู้เกี่ยวข้องทราบ แต่หากผลการตรวจสอบพบว่ามีมูลกระทำทุจริตทางทะเบียน ให้เสนอความเห็นเกี่ยวกับการดำเนินการทางทะเบียนและบัตรประจำตัวประชาชน เช่น การสั่งระงับความเคลื่อนไหวทางทะเบียนไว้ก่อน การจำหน่ายรายการบุคคล การปรับปรุงรายการทางทะเบียนราษฎร การยกเลิกและเพิกถอนหลักฐานเอกสารทางทะเบียน การบันทึกยกเลิกรายการในฐานข้อมูลการทะเบียน เป็นต้น การแก้ไข(เสียวยา)ปัญหาทางทะเบียนให้แก่ผู้สุจริตที่ถูกกระทบสิทธิ การดำเนินคดีอาญากับผู้กระทำความผิดทุกคนในทุกข้อหาความผิดที่ปรากฏ ตลอดจนการดำเนินการทางวินัยกับเจ้าหน้าที่ผู้ร่วมกระทำผิด ทั้งนี้ หากปรากฏข้อเท็จจริงชัดเจนว่าเจ้าหน้าที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการทุจริตทางทะเบียน ด้วย ควรเสนอปรับย้ายเจ้าหน้าที่ผู้นั้นให้พ้นจากการปฏิบัติหน้าที่ทางทะเบียนและบัตรประจำตัวประชาชน ทันที

การตรวจสอบข้อเท็จจริง ต้องดำเนินการให้แล้วเสร็จภายใน ๑๕ วันนับแต่วันที่ได้รับแจ้ง หากไม่สามารถดำเนินการได้ทัน ให้เสนอความเห็นพร้อมเหตุผลความจำเป็นต่อผู้ที่ได้มอบหมายหรือแต่งตั้ง เพื่อขอขยายระยะเวลาดำเนินการได้อีก ๒ ครั้ง ๆ ละไม่เกิน ๑๕ วัน รวมแล้วไม่เกิน ๓๐ วัน

๒. การดำเนินการทางทะเบียนและบัตรประจำตัวประชาชน

(๑) หากผลการตรวจสอบข้อเท็จจริง เป็นการมีชื่อและรายการในทะเบียนบ้านโดยมิชอบ หรือเจ้าของรายการที่แท้จริงซึ่งถูกแอบอ้างไม่มีตัวตนอยู่แล้ว ให้นายทะเบียน สั่งระงับความเคลื่อนไหวทางทะเบียนไว้ก่อน หรือจำหน่ายชื่อและรายการบุคคลดังกล่าวออกจากทะเบียนบ้าน แล้วแต่กรณี โดยอาศัยอำนาจตามมาตรา ๑๐ แห่งพระราชบัญญัติการทะเบียนราษฎร พ.ศ.๒๕๓๔ แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ.๒๕๕๑ ประกอบกฎกระทรวง กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการเกี่ยวกับการโต้แย้งหรือชี้แจงข้อเท็จจริง การอุทธรณ์และการพิจารณาอุทธรณ์คำสั่งของนายทะเบียน พ.ศ.๒๕๕๑ และดำเนินการตามระเบียบสำนักทะเบียนกลางว่าด้วยการจัดทำทะเบียนราษฎร พ.ศ.๒๕๓๕ และฉบับแก้ไขเพิ่มเติม ข้อ ๑๑๐ หรือข้อ ๑๑๐/๑ แล้วแต่กรณี โดยเคร่งครัด

(๒) หากผลการตรวจสอบข้อเท็จจริง เป็นการแอบอ้างใช้ชื่อและรายการผู้อื่น โดยที่เจ้าของรายการแท้จริงยังมีตัวตนอยู่จริง ให้นายทะเบียน ปรับปรุงแก้ไขรายการทางทะเบียนของเจ้าของรายการแท้จริง กลับคืนเข้าในทะเบียนบ้านหลังเดิมก่อนที่จะมีการดำเนินการโดยมิชอบทางทะเบียน เว้นแต่กรณีที่ไม่สามารถดำเนินการดังกล่าวได้ ให้พิจารณาให้เป็นไปตามความเป็นจริง

(๓) ให้เพิกถอนหลักฐานเอกสารทางทะเบียนราษฎรที่มีการดำเนินการโดยมิชอบ เช่น สุตบัตร มรณบัตร แบบการให้เลขประจำตัวประชาชน ใบแจ้งการย้ายที่อยู่ ทะเบียนบ้าน เป็นต้น โดยหมายเหตุให้ทราบถึงที่มาของการเพิกถอน แล้วลงลายมือชื่อและวันเดือนปีกำกับไว้

(๔) กรณีมีการแอบอ้างสวมตัวทำบัตรประจำตัวประชาชน ให้นายอำเภอ ปลัดอำเภอ ผู้เป็นหัวหน้าประจำกิ่งอำเภอ ผู้อำนวยการเขต ปลัดเทศบาล หรือปลัดเมืองพัทยา แล้วแต่กรณี เป็นผู้สั่งจำหน่ายหลักฐานเอกสารเกี่ยวกับบัตรประจำตัวประชาชนที่เกี่ยวข้องทุกฉบับ ได้แก่ คำขอ บ.ป.๑ ใบรับคำขอมิบัตร (บ.ป.๒) หรือใบแทนใบรับคำขอมิบัตร(บ.ป.๒ ก) และคู่มือ ทะเบียนบัตรประจำตัวประชาชน(บ.ป.๕) พร้อมทั้ง

เรียกบัตรประจำตัวประชาชนที่มีการกระทำผิดดังกล่าวคืน เพื่อดำเนินการจำหน่ายด้วย โดยหมายเหตุให้ทราบถึงสาเหตุและที่มาของการจำหน่ายหลักฐานเอกสาร เช่น “จำหน่ายเนื่องจากสวมตัว/แสดงเอกสารเท็จ/มีชื่อในทะเบียนบ้านโดยมิชอบ...ตามหนังสือ...ลงวันที่... หรือตามบันทึก ปจว.ที่... ลงวันที่...” เป็นต้น แล้วลงลายมือชื่อและวันเดือนปีกำกับไว้

(๕) กรณีมีการนำชื่อและรายการที่แอบอ้างไปขอตังหรือเปลี่ยนชื่อตัว ชื่อรอง หรือชื่อสกุล ให้นายทะเบียนท้องที่ยกเลิกหลักฐานทางทะเบียนและเรียกหนังสือสำคัญเกี่ยวกับชื่อตัว ชื่อรอง หรือชื่อสกุลคืนจากผู้แอบอ้างพร้อมทั้งหมายเหตุการยกเลิกในหลักฐาน หรือหนังสือสำคัญ โดยกรณี มีชื่อและรายการในทะเบียนบ้านโดยมิชอบ ว่า “ยกเลิกเพราะผู้ได้รับอนุญาตไม่มีสัญชาติไทยขัดต่อมาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติชื่อบุคคล พ.ศ.๒๕๐๕” หรือในกรณีแอบอ้างสวมตัวทางทะเบียน ว่า “ยกเลิกเนื่องจากแอบอ้างสวมตัวผู้อื่น ตามหนังสือ...ลงวันที่...” แล้วลงชื่อและวันเดือนปีกำกับไว้

(๖) กรณีมีการนำชื่อและรายการที่แอบอ้างไปจดทะเบียนครอบครัว ให้นายทะเบียนบันทึกข้อเท็จจริงเกี่ยวกับรายการของผู้แอบอ้างไว้เป็นหลักฐานในทะเบียนครอบครัว แล้วแต่กรณี

ในกรณีที่มีการจำหน่ายรายการบุคคล หรือรายการทางทะเบียน การยกเลิกหรือเพิกถอนหลักฐานเอกสารทางทะเบียนตามข้อ ๒ (๑) ถึง (๖) ที่มีการจัดเก็บเป็นข้อมูลทะเบียนประวัติราษฎรหรือจัดเก็บหลักฐานเอกสารดังกล่าวไว้ในฐานข้อมูลการทะเบียนด้วย ให้บันทึกการจำหน่ายรายการ การยกเลิก/เพิกถอนหลักฐานที่เกี่ยวข้องในฐานข้อมูลการทะเบียน แล้วแต่กรณี โดยบันทึกให้ทราบสาเหตุและที่มาของการจำหน่ายรายการ ยกเลิกหลักฐานดังกล่าว หรือบันทึกให้เป็นไปตามระเบียบ หนังสือสั่งการที่เกี่ยวข้องกับฐานข้อมูลทางทะเบียน นั้น ๆ ทั้งนี้ ห้ามมิให้บันทึกสาเหตุการจำหน่ายหรือการยกเลิก เป็น “อื่น ๆ”

๓. การแก้ไข(เยียวยา)ปัญหาทางทะเบียน ให้ถือเป็นนโยบายเร่งด่วนของผู้บังคับบัญชาที่ต้องเร่งรัดติดตามการแก้ไขรายการทางทะเบียน เพื่อคืนสถานะทางทะเบียนให้แก่เจ้าของรายการที่แท้จริง ซึ่งถูกกระทบสิทธิโดยสุจริต ทันทิ โดยไม่ต้องรอผลการดำเนินคดีอาญา หรือการดำเนินการทางวินัย ตามแนวทางการแก้ไขปัญหา ดังนี้

(๑) กรณีรายการทางทะเบียนไม่มีการดำเนินการแก้ไขเปลี่ยนแปลงและเคลื่อนย้ายไปจากเดิม ให้นายอำเภอ ปลัดอำเภอผู้เป็นหัวหน้าประจำกิ่งอำเภอ ผู้อำนวยการเขต ปลัดเทศบาล หรือปลัดเมืองพัทยา แล้วแต่กรณี พิจารณาสั่งการให้ดำเนินการทางทะเบียนและบัตรประจำตัวประชาชนให้แก่เจ้าของรายการที่แท้จริง ทันทิ

(๒) กรณีรายการทางทะเบียนมีการดำเนินการแก้ไขเปลี่ยนแปลงและเคลื่อนย้ายไปจากเดิม ให้อำเภอ กิ่งอำเภอ สำนักงานเขต เทศบาล หรือเมืองพัทยา ที่ได้รับแจ้งเรื่อง หรือข้อร้องเรียน/ร้องทุกข์ เป็นผู้รับผิดชอบในการแจ้งประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินการแก้ไขเปลี่ยนแปลง หรือแจ้งการย้ายที่อยู่รายการบุคคลที่แท้จริงเพื่อร่วมกันปรับปรุงแก้ไขรายการ ยกเลิก/เพิกถอนการดำเนินการทางทะเบียนที่มิชอบให้กลับคืนเป็นของเจ้าของรายการที่แท้จริงตามเดิมเสมือนไม่ได้มีการแก้ไขเปลี่ยนแปลงและเคลื่อนย้ายไป ทั้งนี้ต้องแจ้งให้เจ้าของรายการที่แท้จริงทราบทุกระยะ

(๓) กรณีที่เห็นว่ายากลำบากซับซ้อนในการพิสูจน์ข้อเท็จจริง เนื่องจากต้องอาศัยพยานหลักฐานที่เกี่ยวข้องเชื่อมโยงในหลายท้องที่และมีความจำเป็นเร่งด่วนในการแก้ไขปัญหาความเดือดร้อน เมื่อได้ดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องแล้ว ให้รวบรวมข้อเท็จจริงส่งให้กรมการปกครอง(สำนักบริหารการทะเบียน) ทราบ ทันทิ เพื่อจะได้ติดตามเร่งรัดและประสานการแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นด้วย

๔. การดำเนินการทางคดีอาญา ให้นายอำเภอ ปลัดอำเภอผู้เป็นหัวหน้าประจำกิ่งอำเภอ ผู้อำนวยการเขต ปลัดเทศบาล ปลัดเมืองพัทยา แล้วแต่กรณี หรืออาจมอบหมายให้หัวหน้าฝ่าย หรือหัวหน้างาน

ซึ่งมีหน้าที่รับผิดชอบงานทะเบียนและบัตรประจำตัวประชาชนที่มีการกระทำความผิดเกิดขึ้น เป็นผู้แจ้งความร้องทุกข์ให้ดำเนินคดีอาญากับผู้กระทำความผิดทุกคนในทุกข้อหาความผิดที่ปรากฏ โดยทำเป็นหนังสือระบุถึงพฤติการณ์การกระทำความผิดโดยสังเขป ผู้กระทำความผิดทุกคน (ถ้ารู้) บทมาตราที่กระทำความผิด พร้อมรวบรวมพยานหลักฐานที่เกี่ยวข้องกับการกระทำความผิด ส่งให้พนักงานสอบสวนผู้มีอำนาจสอบสวนในเขตท้องที่ ทั้งนี้ไม่ต้องพิจารณาว่าการกระทำความผิดของผู้กระทำความผิดจะได้ขาดอายุความไปแล้วหรือไม่

สำหรับบทกฎหมายที่จะใช้อ้างให้เอาผิดผู้กระทำความผิดให้ถือวันที่มีการกระทำความผิด เช่น วันที่แจ้งการเกิด วันที่แจ้งการย้ายที่อยู่ วันที่ยื่นคำขอมีบัตร วันที่ยื่นขอเปลี่ยนชื่อตัวหรือชื่อสกุล เป็นต้น ให้พิจารณาบทบัญญัติกฎหมาย ว่าด้วยเรื่องนั้น ๆ ได้กำหนดถึงพฤติกรรมการกระทำ หรือองค์ประกอบอย่างไร เป็นองค์ประกอบของความผิดไว้ ซึ่งในการกระทำของผู้แอบอ้างทุจริตทางทะเบียนในกรณีเดียวอาจผิดต่อกฎหมายหลายบท โดยกฎหมายที่อาจเกี่ยวข้องกับการแอบอ้างทุจริตทางทะเบียนและบัตรประจำตัวประชาชน ได้แก่

- (๑) พระราชบัญญัติการทะเบียนราษฎร พ.ศ.๒๕๓๔ มาตรา ๕๐ (มีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ ๒๒ มีนาคม ๒๕๓๕ ถึงปัจจุบัน)
- (๒) พระราชบัญญัติบัตรประจำตัวประชาชน พ.ศ.๒๕๒๖ มาตรา ๑๔ (มีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ ๒๑ เมษายน ๒๕๒๖ ถึงวันที่ ๒ มีนาคม ๒๕๔๒)
- (๓) พระราชบัญญัติบัตรประจำตัวประชาชน พ.ศ.๒๕๒๖ แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ.๒๕๔๒ มาตรา ๑๔ (มีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ ๓ มีนาคม ๒๕๔๒ ถึงวันที่ ๑๐ กรกฎาคม ๒๕๕๔)
- (๔) พระราชบัญญัติบัตรประจำตัวประชาชน พ.ศ.๒๕๒๖ แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๓) พ.ศ.๒๕๕๔ มาตรา ๑๔ (บังคับใช้ตั้งแต่วันที่ ๑๑ กรกฎาคม ๒๕๕๔ ถึงปัจจุบัน)
- (๕) ประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๓๗ มาตรา ๑๕๗ มาตรา ๑๖๑ มาตรา ๒๖๔ มาตรา ๒๖๕ มาตรา ๒๖๗ มาตรา ๒๖๘ มาตรา ๒๖๙/๑ มาตรา ๒๖๙/๔ และมาตรา ๒๖๙/๕ และหากผลการสอบสวนข้อเท็จจริงปรากฏว่าผู้กระทำความผิดได้กระทำความผิดประกอบความผิดตามกฎหมายดังกล่าว ในบทมาตรานอกจาก (๑) - (๕) หรือกฎหมายอื่น เช่น พระราชบัญญัติคนเข้าเมือง พ.ศ.๒๕๒๒ พระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ พ.ศ. ๒๕๕๐ เป็นต้น ให้ร้องทุกข์ดำเนินคดีกับผู้กระทำความผิดตามกฎหมายนั้นด้วย

๕. การดำเนินการทางวินัย ให้ผู้บังคับบัญชาของเจ้าหน้าที่ผู้กระทำความผิดวินัย แจ้งผู้บังคับบัญชา ซึ่งมีอำนาจสั่งบรรจุ พิจารณาสั่งลงโทษ หรือแต่งตั้งคณะกรรมการขึ้นทำการสอบสวนตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในกฎ ก.พ.

ในกรณีปรากฏข้อเท็จจริงชัดเจนว่าเจ้าหน้าที่ผู้ใดมีส่วนเกี่ยวข้องกับการทุจริตจำนวนหลายราย หรือมีพฤติการณ์รู้เห็นเชื่อมโยงกับกระบวนการกระทำทุจริตกรณีดังกล่าวด้วย หรือเห็นว่าจะมีผลกระทบต่อการสอบสวนของคณะกรรมการ หรืออาจเกิดความเสียหายต่อทางราชการอย่างร้ายแรง ควรมีคำสั่งพักราชการ หรือให้เจ้าหน้าที่ผู้นั้นออกจากราชการไว้ก่อน แล้วแต่กรณี ตามขั้นตอนและวิธีการที่กฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการพลเรือน กำหนดไว้

สำหรับการพิจารณาโทษทางวินัยแก่เจ้าหน้าที่ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการทุจริตทางทะเบียนและบัตรประจำตัวประชาชน อ.ก.พ.กระทรวงมหาดไทย ได้มีมติในการประชุมครั้งที่ ๕/๒๕๕๔ เมื่อวันที่ ๒๒ มกราคม ๒๕๕๔ ให้ดำเนินการทางวินัยแก่เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องทุกระดับและพิจารณาโทษในสถานหนักตามควรแก่กรณี

๖. การรายงานผลการดำเนินการ ให้อำเภอ กิ่งอำเภอ สำนักงานเขต เทศบาล หรือเมืองพัทยา มีหน้าที่รายงานผลการดำเนินการ ตามข้อ ๑ ถึง ข้อ ๕ ให้จังหวัด/กรุงเทพมหานคร ทราบทุกระยะจนกว่าจะเป็นที่สุด พร้อมสำเนาเอกสารและรับรองถูกต้องทุกฉบับ

เมื่อจังหวัด/กรุงเทพมหานคร ได้รับรายงาน ให้พิจารณาตรวจสอบการดำเนินการ ว่าถูกต้อง ครบถ้วนหรือไม่ หากเห็นว่ายังไม่ถูกต้อง ครบถ้วนในประเด็นใด ให้แจ้งความเห็นและแนวทางดำเนินการแก้ไข พร้อมทั้งติดตามเร่งรัดผลการดำเนินการทุกระยะให้แล้วเสร็จโดยเร็ว

เมื่อจังหวัด/กรุงเทพมหานคร พิจารณาเห็นว่าอำเภอ กิ่งอำเภอ สำนักงานเขต เทศบาล หรือเมืองพัทยา ดำเนินการถูกต้อง ครบถ้วนแล้ว ให้รวบรวมข้อเท็จจริงและความเห็นของจังหวัด/กรุงเทพมหานคร พร้อมสำเนาเอกสารที่เกี่ยวข้องทุกฉบับ แจ้งให้กรมการปกครองทราบทุกระยะจนกว่าจะเป็นที่สุด

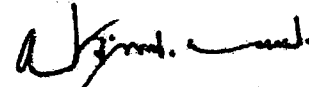
การติดตามผลดำเนินการทางคดีอาญาและทางวินัย ให้จังหวัด/กรุงเทพมหานคร เป็นผู้ มีหน้าที่เร่งรัดติดตามทุกระยะจนกว่าจะเป็นที่สุด แล้วแจ้งผลให้กรมการปกครองทราบ

๗. การแจ้งหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ในกรณีผลการตรวจสอบข้อเท็จจริงพบว่าผู้แอบอ้างสวมตัว ทางทะเบียนและบัตรประจำตัวประชาชน ได้นำรายการหรือหลักฐานทางทะเบียนไปใช้กระทำทุจริตต่อเนื่อง ไปถึงหน่วยงานอื่นด้วย ให้หน่วยงานที่ตรวจพบหลักฐานหรือรายการต้องสงสัย หรือได้รับหนังสือแจ้งเรื่อง หรือ การร้องเรียน/ ร้องทุกข์ เป็นผู้แจ้งประสานงานกับอำเภอ กิ่งอำเภอ สำนักงานเขต เทศบาล เมืองพัทยา หรือ หน่วยงานอื่น เพื่อจะได้พิจารณาดำเนินการกับผู้กระทำความผิด และหลักฐานเอกสารทางทะเบียนหรือเอกสาร ราชการอื่นที่มีการออกโดยมิชอบดังกล่าว ตามอำนาจหน้าที่ในส่วนเกี่ยวข้องต่อไป ทั้งนี้ หากเป็นกรณีทุจริต ทางทะเบียนและบัตรประจำตัวประชาชนเกิดขึ้นในเขตท้องที่ ต้องพิจารณาดำเนินการ ตามข้อ ๑ ถึงข้อ ๖ ด้วยเช่นเดียวกัน

ทั้งนี้ หากการสั่งการที่มีอยู่ก่อนนี้ได้กำหนดไว้เป็นการขัดหรือแย้งกับแนวทางดังกล่าวข้างต้น ให้ถือปฏิบัติตามแนวทางดำเนินการกรณีทุจริตทางทะเบียนและบัตรประจำตัวประชาชนนี้ แทน

จึงเรียนมาเพื่อทราบ และแจ้งแนวทางการดำเนินการกรณีทุจริตทางทะเบียนและบัตร ประจำตัวประชาชน ให้อำเภอ กิ่งอำเภอ สำนักงานเขต เทศบาลและเมืองพัทยา ถือปฏิบัติโดยเคร่งครัดต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายประภาศ บุญยินดี)

รองปลัดกระทรวงมหาดไทย ปฏิบัติราชการแทน

ปลัดกระทรวงมหาดไทย

กรมการปกครอง

สำนักบริหารการทะเบียน

โทร. ๐-๒๙๙๑-๙๓๒๒-๓

- คู่ฉบับ -

ที่ อบ ๐๐๑๘.๑/ว ๒๔๓๖

ศาลากลางจังหวัดอุบลราชธานี
ถนนแจ้งสนิท อบ ๓๔๐๐๐

๕ มิถุนายน ๒๕๖๑

เรื่อง การมอบอำนาจในการติดต่อราชการเกี่ยวกับงานทะเบียนและบัตรประจำตัวประชาชน

เรียน นายทะเบียนอำเภอ ทุกอำเภอ นายกเทศมนตรีนครอุบลราชธานี และนายกเทศมนตรีเมือง ทุกแห่ง

สิ่งที่ส่งมาด้วย หนังสือกรมการปกครอง ที่ มท ๐๓๐๙.๑/ว ๑๐๔๗ ลงวันที่ ๒๓ พฤษภาคม ๒๕๖๑

ด้วยกรมการปกครองแจ้งว่าได้รับข้อหาหรือจากเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานทะเบียนและบัตรประจำตัวประชาชนของสำนักทะเบียนจำนวนมาก รวมถึงประชาชนทั่วไป เกี่ยวกับการมอบอำนาจให้บุคคลอื่น อาทิ หมายควม เป็นต้น ยื่นคำขอหรือคำร้องต่อเจ้าพนักงานตามกฎหมายเพื่อให้ดำเนินการเรื่องใดๆ แทนผู้มอบอำนาจ ว่าสามารถดำเนินการได้หรือไม่ อย่างไร เนื่องจากปัจจุบันมักเกิดเหตุในทำนองดังกล่าวค่อนข้างมากและเกิดความเข้าใจไม่ตรงกันระหว่างประชาชนและเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานซึ่งเป็นประเด็นให้เกิดการร้องเรียน

กรมการปกครอง พิจารณาแล้วเห็นว่า การมอบอำนาจหมายถึงการที่บุคคลหนึ่งซึ่งกฎหมายเรียกว่า ตัวการ มอบให้บุคคลอีกคนหนึ่งเรียกว่า ตัวแทน มีอำนาจทำการแทนในเรื่องที่มอบ โดยประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๗๙๗ และมาตรา ๘๒๐ กำหนดให้ตัวการต้องผูกพันต่อบุคคลภายนอกในกิจการที่ตัวแทนกระทำ กล่าวคือ ผู้มอบอำนาจไม่อาจปฏิเสธความรับผิดชอบต่อการกระทำของผู้รับมอบอำนาจที่กระทำตามที่ได้รับมอบอำนาจ ฉะนั้น การยื่นคำขอหรือคำร้องเพื่อดำเนินการตามกฎหมายเกี่ยวกับทะเบียนและบัตรประจำตัวประชาชนในเรื่องใดๆ หากพบปัญหาปฏิบัติตามกฎหมายในเรื่องดังกล่าว ไม่ได้ห้ามการมอบอำนาจให้ผู้อื่นดำเนินการแทน หรือมิได้กำหนดให้ต้องดำเนินการด้วยตนเอง และมีใช้เรื่องที่จะต้องดำเนินการเองเฉพาะตัวแล้วก็สามารถมอบอำนาจให้บุคคลอื่นดำเนินการแทนได้ ส่วนการพิจารณาของผู้มีอำนาจตามกฎหมายว่าจะสามารถดำเนินการตามคำขอหรือคำร้องที่ยื่นเรื่องโดยผู้รับมอบอำนาจได้หรือไม่ อย่างไร ย่อมขึ้นอยู่กับพยานหลักฐานที่ผู้รับมอบอำนาจนำมาประกอบการยื่นคำขอหรือคำร้อง ว่าสามารถพิสูจน์สิทธิหรือเป็นไปตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไขที่กฎหมายและระเบียบในเรื่องนั้นๆ กำหนดหรือไม่ และหากพยานหลักฐานหรือข้อเท็จจริงที่ต้องใช้ประกอบการพิจารณาในเรื่องดังกล่าวยังไม่เพียงพอที่จะดำเนินการให้ได้ตามคำขอหรือคำร้อง ผู้มีอำนาจย่อมสามารถตรวจสอบข้อเท็จจริงเพิ่มเติม รวมถึงการเรียกสอบบุคคลซึ่งเป็นผู้มีอำนาจได้ ทั้งนี้ การมอบอำนาจต้องทำเป็นหนังสือโดยมีสาระสำคัญให้ความเห็นว่าผู้มอบอำนาจได้มอบอำนาจให้ผู้ใดดำเนินการแทนในเรื่องใด และต้องยอมรับต่อผลการดำเนินการที่เกิดจากการมอบอำนาจนั้น

อย่างไรก็ตาม เพื่อให้การพิจารณาเรื่องดังกล่าวเป็นไปอย่างเหมาะสมในแนวทางเดียวกัน กรณีที่ตัวการซึ่งบรรลุนิติภาวะแล้วควรจะต้องยื่นคำขอหรือคำร้องดำเนินการด้วยตนเอง ได้แก่ การขอดำเนินการที่ต้องตรวจสอบประวัติเพื่อพิสูจน์คุณสมบัติตามที่กฎหมายหรือระเบียบกำหนด เช่น การเพิ่มชื่อในทะเบียนบ้าน การขอจัดทำทะเบียนประวัติ การขอลงรายการสัญชาติไทยตามมาตรา ๒๓ แห่งพระราชบัญญัติสัญชาติ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ.๒๕๕๑ การขอมีสัญชาติไทยตามมาตรา ๗ ทวิ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติสัญชาติ พ.ศ.๒๕๐๘ แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๕๑ การขอมิบัตรประจำตัวประชาชนหรือบัตรประจำตัวคนซึ่งไม่มีสัญชาติไทย

/การจด...

การจดทะเบียนสมรส เป็นต้น ซึ่งในกรณีดังกล่าวตัวการที่เป็นเจ้าของข้อมูลจะต้องลงชื่อรับรองในคำขอหรือคำร้องไว้เป็นหลักฐาน และนายทะเบียนหรือเจ้าพนักงานผู้มีอำนาจต้องบันทึกจัดเก็บเอกสารดังกล่าวไว้เป็นทะเบียนประวัติของผู้นั้นในระบบฐานข้อมูลเพื่อเป็นการคุ้มครองสิทธิในสถานะบุคคล กรณีเช่นนี้หากตัวการประสงค์จะมอบอำนาจให้ตัวแทน ควรเป็นการมอบอำนาจให้ติดตามผลการดำเนินการของเจ้าหน้าที่ภายหลังจากการยื่นคำขอหรือคำร้องในเรื่องนั้น

จึงเรียนมาเพื่อทราบและแจ้งเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานทะเบียนและบัตรประจำตัวประชาชนเพื่อถือปฏิบัติต่อไป และขอให้ประชาสัมพันธ์เพื่อทำความเข้าใจกับประชาชนและองค์กรต่างๆ ในพื้นที่ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(นายเกริกชัย ม่องแผ้ว)

ปลัดจังหวัด ปฏิบัติราชการแทน
ผู้ว่าราชการจังหวัดอุบลราชธานี

ที่ทำการปกครองจังหวัด

กลุ่มงานปกครอง

โทร. ๐-๔๕๓๔ - ๔๖๑๒

(นางทิพย์วรรณ บุพพวงวิจิตรกุล)

จ่าจังหวัด ๑๕/๑๒/๖๑
หัวหน้าฝ่าย ๑๕/๑๒/๖๑
หัวหน้างาน ๑๕/๑๒/๖๑
ลิ้งค์/เอกสาร: ๑๕/๑๒/๖๑

ที่ อบ ๐๐๑๘.๑/ว ๒๔๓๖

ศาลากลางจังหวัดอุบลราชธานี
ถนนแจ้งสนิท อบ ๓๔๐๐๐

๕ มิถุนายน ๒๕๖๑

เรื่อง การมอบอำนาจในการติดต่อราชการเกี่ยวกับงานทะเบียนและบัตรประจำตัวประชาชน

เรียน นายทะเบียนอำเภอ ทุกอำเภอ นายกเทศมนตรีนครอุบลราชธานี และนายกเทศมนตรีเมือง ทุกแห่ง

สิ่งที่ส่งมาด้วย หนังสือกรมการปกครอง ที่ มท ๐๓๐๙.๑/ว ๑๐๔๗๗ ลงวันที่ ๒๓ พฤษภาคม ๒๕๖๑

ด้วยกรมการปกครองแจ้งว่าได้รับข้อหาหรือจากเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานทะเบียนและบัตรประจำตัวประชาชนของสำนักทะเบียนจำนวนมาก รวมถึงประชาชนทั่วไป เกี่ยวกับการมอบอำนาจให้บุคคลอื่น อาทิ ทนายความ เป็นต้น ยื่นคำขอหรือคำร้องต่อเจ้าพนักงานตามกฎหมายเพื่อให้ดำเนินการเรื่องใดๆ แทนผู้มอบอำนาจ ว่าสามารถดำเนินการได้หรือไม่ อย่างไร เนื่องจากปัจจุบันมักเกิดเหตุในทำนองดังกล่าวค่อนข้างมากและเกิดความเข้าใจไม่ตรงกันระหว่างประชาชนและเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานซึ่งเป็นประเด็นให้เกิดการร้องเรียน

กรมการปกครอง พิจารณาแล้วเห็นว่า การมอบอำนาจหมายถึงการที่บุคคลหนึ่งซึ่งกฎหมายเรียกว่า ตัวการ มอบให้บุคคลอีกคนหนึ่งเรียกว่า ตัวแทน มีอำนาจทำการแทนในเรื่องที่มอบ โดยประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๗๙๗ และมาตรา ๘๒๐ กำหนดให้ตัวการต้องผูกพันต่อบุคคลภายนอกในกิจการที่ตัวแทนกระทำ กล่าวคือ ผู้มอบอำนาจไม่อาจปฏิเสธความรับผิดชอบต่อการกระทำของผู้รับมอบอำนาจที่กระทำตามที่ได้รับมอบอำนาจ ฉะนั้น การยื่นคำขอหรือคำร้องเพื่อดำเนินการตามกฎหมายเกี่ยวกับทะเบียนและบัตรประจำตัวประชาชนในเรื่องใดๆ หากบทบัญญัติตามกฎหมายในเรื่องดังกล่าว ไม่ได้ห้ามการมอบอำนาจให้ผู้อื่นดำเนินการแทน หรือมิได้กำหนดให้ต้องดำเนินการด้วยตนเอง และมีใช้เรื่องที่จะต้องดำเนินการเองเฉพาะตัวแล้ว ก็สามารถมอบอำนาจให้บุคคลอื่นดำเนินการแทนได้ ส่วนการพิจารณาของผู้มีอำนาจตามกฎหมายว่าจะสามารถดำเนินการตามคำขอหรือคำร้องที่ยื่นเรื่องโดยผู้รับมอบอำนาจได้หรือไม่ อย่างไร ย่อมขึ้นอยู่กับพยานหลักฐานที่ผู้รับมอบอำนาจนำมาประกอบการยื่นคำขอหรือคำร้อง ว่าสามารถพิสูจน์สิทธิหรือเป็นไปตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไขที่กฎหมายและระเบียบในเรื่องนั้นๆ กำหนดหรือไม่ และหากพยานหลักฐานหรือข้อเท็จจริงที่ต้องใช้ประกอบการพิจารณาในเรื่องดังกล่าวยังไม่เพียงพอที่จะดำเนินการให้ได้ตามคำขอหรือคำร้อง ผู้มีอำนาจย่อมสามารถตรวจสอบข้อเท็จจริงเพิ่มเติม รวมถึงการเรียกสอบบุคคลซึ่งเป็นผู้มีอำนาจได้ ทั้งนี้ การมอบอำนาจต้องทำเป็นหนังสือโดยมีสาระสำคัญให้ได้ว่าผู้มอบอำนาจได้มอบอำนาจให้ผู้ใดดำเนินการแทนในเรื่องใด และต้องยอมรับต่อผลการดำเนินการที่เกิดจากการมอบอำนาจนั้น

อย่างไรก็ตาม เพื่อให้การพิจารณาเรื่องดังกล่าวเป็นไปอย่างเหมาะสมในแนวทางเดียวกัน กรณีที่ตัวการซึ่งบรรลุนิติภาวะแล้วควรจะต้องยื่นคำขอหรือคำร้องดำเนินการด้วยตนเอง ได้แก่ การขอดำเนินการที่ต้องตรวจสอบประวัติเพื่อพิสูจน์คุณสมบัติตามที่กฎหมายหรือระเบียบกำหนด เช่น การเพิ่มชื่อในทะเบียนบ้าน การขอจัดทำทะเบียนประวัติ การขอลงรายการสัญชาติไทยตามมาตรา ๒๓ แห่งพระราชบัญญัติสัญชาติ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ.๒๕๕๑ การขอมีสัญชาติไทยตามมาตรา ๗ ทวิ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติสัญชาติ พ.ศ.๒๕๐๘ แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๕๑ การขอมิบัตรประจำตัวประชาชนหรือบัตรประจำตัวคนซึ่งไม่มีสัญชาติไทย

/การจด...

การจดทะเบียนสมรส เป็นต้น ซึ่งในกรณีดังกล่าวตัวการที่เป็นเจ้าของข้อมูลจะต้องลงชื่อรับรองในคำขอหรือคำร้องไว้เป็นหลักฐาน และนายทะเบียนหรือเจ้าพนักงานผู้มีอำนาจต้องบันทึกจัดเก็บเอกสารดังกล่าวไว้เป็นทะเบียนประวัติของผู้นั้นในระบบฐานข้อมูลเพื่อเป็นการคุ้มครองสิทธิในสถานะบุคคล กรณีเช่นนี้หากตัวการประสงค์จะมอบอำนาจให้ตัวแทน ควรเป็นการมอบอำนาจให้ติดตามผลการดำเนินการของเจ้าหน้าที่ภายหลังจากการยื่นคำขอหรือคำร้องในเรื่องนั้น

จึงเรียนมาเพื่อทราบและแจ้งเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานทะเบียนและบัตรประจำตัวประชาชนเพื่อถือปฏิบัติต่อไป และขอให้ประชาสัมพันธ์เพื่อทำความเข้าใจกับประชาชนและองค์กรต่างๆ ในพื้นที่ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(นายเกริกชัย ม่วงแก้ว)
ปลัดจังหวัด ปฏิบัติราชการแทน
ผู้ว่าราชการจังหวัดอุบลราชธานี

ที่ทำการปกครองจังหวัด

กลุ่มงานปกครอง

โทร. ๐-๔๕๓๔ - ๔๖๑๒

ที่ มท ๐๓๐๙.๑/ว ๑๐๕๗๗

กรรมการปกครอง
ถนนอัษฎางค์ กทม. ๑๐๒๐๐

๒๓ พฤษภาคม ๒๕๖๑

เรื่อง การมอบอำนาจในการติดต่อราชการเกี่ยวกับงานทะเบียนและบัตรประจำตัวประชาชน

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัด ทุกจังหวัด และปลัดกรุงเทพมหานคร

ด้วยกรมการปกครองได้รับข้อหาหรือจากเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานทะเบียนและบัตรประจำตัวประชาชนของสำนักงานทะเบียนจำนวนมาก รวมถึงประชาชนทั่วไป เกี่ยวกับการมอบอำนาจให้บุคคลอื่น อาทิ หมายความ เป็นต้น ยื่นคำขอหรือคำร้องต่อเจ้าพนักงานตามกฎหมายเพื่อให้ดำเนินการเรื่องใดๆ แทนผู้มอบอำนาจ ว่าสามารถดำเนินการได้หรือไม่ อย่างไร เนื่องจากปัจจุบันมักเกิดเหตุในทำนองดังกล่าวค่อนข้างมากและเกิดความเข้าใจไม่ตรงกันระหว่างประชาชนและเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานซึ่งเป็นประเด็นให้เกิดการร้องเรียน

กรมการปกครองพิจารณาแล้วขอเรียนว่า การมอบอำนาจหมายถึงการที่บุคคลหนึ่งซึ่งกฎหมายเรียกว่า ตัวการ มอบให้บุคคลอีกคนหนึ่งเรียกว่า ตัวแทน มีอำนาจทำการแทนในเรื่องที่มอบ โดยประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๗๔๗ และมาตรา ๘๒๐ กำหนดให้ตัวการต้องผูกพันต่อบุคคลภายนอกในกิจการที่ตัวแทนกระทำ กล่าวคือ ผู้มอบอำนาจไม่อาจปฏิเสธความรับผิดชอบการกระทำของผู้รับมอบอำนาจที่กระทำตามที่ได้รับมอบอำนาจ ฉะนั้น การยื่นคำขอหรือคำร้องเพื่อดำเนินการตามกฎหมายเกี่ยวกับการทะเบียนและบัตรประจำตัวประชาชนในเรื่องใดๆ หากพบปัญญัตติตามกฎหมายในเรื่องดังกล่าว ไม่ได้ห้ามการมอบอำนาจให้ผู้อื่นดำเนินการแทน หรือมิได้กำหนดให้ต้องดำเนินการด้วยตนเอง และมีชี้เรื่องที่จะต้องดำเนินการเองเฉพาะตัวแล้วก็สามารถมอบอำนาจให้บุคคลอื่นดำเนินการแทนได้ ส่วนการพิจารณาของผู้มีอำนาจตามกฎหมายว่าจะสามารถดำเนินการตามคำขอหรือคำร้องที่ยื่นเรื่องโดยผู้รับมอบอำนาจได้หรือไม่ อย่างไร ย่อมขึ้นอยู่กับพยานหลักฐานที่ ผู้รับมอบอำนาจนำมาประกอบการยื่นคำขอหรือคำร้อง ว่าสามารถพิสูจน์สิทธิหรือเป็นไปตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไขที่กฎหมายและระเบียบในเรื่องนั้นๆ กำหนดหรือไม่ และหากพยานหลักฐานหรือข้อเท็จจริงที่ต้องใช้ประกอบการพิจารณาในเรื่องดังกล่าวยังไม่เพียงพอที่จะดำเนินการให้ได้ตามคำขอหรือคำร้อง ผู้มีอำนาจย่อมสามารถตรวจสอบข้อเท็จจริงเพิ่มเติม รวมถึงการเรียกสอบบุคคลซึ่งเป็นผู้มอบอำนาจได้ ทั้งนี้ การมอบอำนาจต้องทำเป็นหนังสือโดยมีสาระสำคัญให้ได้ความว่าผู้มอบอำนาจได้มอบอำนาจให้ผู้ใดดำเนินการแทนในเรื่องใด และต้องยอมรับต่อผลการดำเนินการที่เกิดจากการมอบอำนาจนั้น

อย่างไรก็ตาม เพื่อให้การพิจารณาเรื่องดังกล่าวเป็นไปอย่างเหมาะสมในแนวทางเดียวกัน กรณีที่ตัวการซึ่งบรรลุนิติภาวะแล้วควรจะต้องยื่นคำขอหรือคำร้องดำเนินการด้วยตนเอง ได้แก่ การขอดำเนินการที่ต้องตรวจสอบประวัติเพื่อพิสูจน์คุณสมบัติตามที่กฎหมายหรือระเบียบกำหนด เช่น การขอเพิ่มชื่อในทะเบียนบ้าน การขอจัดทำทะเบียนประวัติ การขอลงรายการสัญชาติไทยตามมาตรา ๒๓ แห่งพระราชบัญญัติสัญชาติ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๕๑ การขอมีสัญชาติไทยตามมาตรา ๗ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติสัญชาติ พ.ศ. ๒๕๐๘ แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๕๑ การขอมีบัตรประจำตัวประชาชนหรือบัตรประจำตัวคนซึ่งไม่มีสัญชาติไทย การขอจดทะเบียนสมรส เป็นต้น ซึ่งกรณีดังกล่าวตัวการที่เป็นเจ้าของข้อมูลจะต้องลงชื่อรับรองในคำขอหรือคำร้องไว้เป็นหลักฐาน และนายทะเบียนหรือเจ้าพนักงานผู้มีอำนาจต้องบันทึกจัดเก็บเอกสารดังกล่าว

ไว้เป็นทะเบียนประวัติของผู้ขึ้นในระบบฐานข้อมูลเพื่อเป็นการคุ้มครองสิทธิในสถานะบุคคล กรณีเช่นนี้ หาก
ตัวการประสงค์จะมอบอำนาจให้ตัวแทน ควรเป็นการมอบอำนาจให้ติดตามผลการดำเนินการของเจ้าหน้าที่
ภายหลังจากการยื่นคำขอหรือคำร้องในเรื่องนั้น

จึงเรียนมาเพื่อโปรดแจ้งอำเภอ สำนักงานเขต สำนักทะเบียนท้องถิ่นเทศบาล และเมืองพัทยา
ให้แจ้งเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานทะเบียนและบัตรประจำตัวประชาชนเพื่อถือปฏิบัติต่อไป และขอให้ประชาสัมพันธ์
เพื่อทำความเข้าใจกับประชาชนและองค์กรต่างๆ ในพื้นที่ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

ร้อยตำรวจโท

(อาทิตย์ บุญญะโสภิต)

อธิบดีกรมการปกครอง

สำนักบริหารการทะเบียน

ส่วนการทะเบียนราษฎร

โทร ๐-๒๗๔๑-๗๓๑๔-๖

- คู่มือฉบับ -

ที่ อบ ๐๐๑๘.๑/ว ๕๖๖

ศาลากลางจังหวัดอุบลราชธานี
ถนนแจ้งสนิท อบ ๓๔๐๐๐

๒๗ มกราคม ๒๕๖๔

เรื่อง การดำเนินการเรื่องทูลเกล้าทูลกระหม่อมถวายฎีกาขอพระราชทานความเป็นธรรมและฎีกาขอพระราชทาน
ความช่วยเหลือและเรื่องร้องเรียน ร้องทุกข์ ด้านทะเบียน บัตรประจำตัวประชาชนและสัญชาติ

เรียน นายทะเบียนอำเภอ ทุกอำเภอ นายทะเบียนท้องถิ่นเทศบาลนครอุบลราชธานี และนายทะเบียนท้องถิ่น
เทศบาลเมือง ทุกแห่ง

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. สำเนาหนังสือกรรมการปกครอง ด่วนที่ มท ๐๓๐๙.๑๐/ว ๑๐๓๗๒ ลงวันที่ ๒๓ เมษายน ๒๕๖๓ จำนวน ๑ ชุด
๒. สำเนาหนังสือกรรมการปกครอง ที่ มท ๐๓๐๙.๑๐/ว ๓๘๕ ลงวันที่ ๖ มกราคม ๒๕๖๔ จำนวน ๑ ชุด

ด้วยกรรมการปกครอง โดยสำนักทะเบียนกลาง ได้จัดชุดปฏิบัติการไปตรวจติดตามเรื่องร้องเรียน/
ร้องทุกข์ของประชาชนด้านงานทะเบียนและบัตรประจำตัวประชาชนและการดำเนินการในด้านต่างๆ
ตามโครงการติดตามและแก้ไขปัญหาเรื่องร้องเรียน/ร้องทุกข์ของประชาชนด้านงานทะเบียนและ
บัตรประจำตัวประชาชน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ ณ สำนักทะเบียนจังหวัดสำนักทะเบียนอำเภอ
และสำนักทะเบียนท้องถิ่น พบปัญหาอุปสรรคในการดำเนินการเกี่ยวกับเรื่องทูลเกล้าทูลกระหม่อมถวายฎีกา
ขอพระราชทานความเป็นธรรมและฎีกาขอพระราชทานความช่วยเหลือ กรณีขอความช่วยเหลือที่เกี่ยวข้อง
กับการปฏิบัติตามกฎหมายว่าด้วยการทะเบียน บัตรประจำตัวประชาชนและสัญชาติ รายละเอียดปรากฏตาม
สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑

ดังนั้น เพื่อเป็นการกำหนดแนวทางในการดำเนินการกรณีเรื่อง การทูลเกล้าทูลกระหม่อม
ถวายฎีกาขอพระราชทานความเป็นธรรมและฎีกาขอพระราชทานความช่วยเหลือและกรณีการให้ความช่วยเหลือ
เรื่องร้องเรียน ร้องทุกข์ ที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติตามกฎหมายว่าด้วยการทะเบียน บัตรประจำตัวประชาชน
และสัญชาติ ประกอบกับเพื่อให้เป็นไปตามที่กรรมการปกครองได้มีนโยบายและแนวทางดำเนินงานตามโครงการ
สำคัญของกรรมการปกครองประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๔ (๑๐ Flagships to DOPA New Normal ๒๐๒๑)
ด้านศูนย์ดำรงธรรมอำเภอ “อำเภอดำรงธรรม” เร่งรัดแก้ไขเรื่องถวายฎีกา จึงขอให้สำนักทะเบียนอำเภอ
และสำนักทะเบียนท้องถิ่น ถือปฏิบัติและดำเนินการตามแนวทางนี้หนังสือสั่งการกรรมการปกครอง รายละเอียด
ปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๒

จึงเรียนมาเพื่อทราบและถือปฏิบัติต่อไป สำหรับสำนักทะเบียนอำเภอ ขอให้แจ้งสำนักทะเบียน
ท้องถิ่นเทศบาลตำบลในพื้นที่ทราบและถือปฏิบัติด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(นายสุรศิษฐ์ อินทรอุดม)

ปลัดจังหวัด ปฏิบัติราชการแทน
ผู้ว่าราชการจังหวัดอุบลราชธานี

ที่ทำการปกครองจังหวัด

กลุ่มงานปกครอง

โทร. ๐-๔๕๓๔ - ๔๖๑๒

ที่ อบ ๐๐๑๘.๑/ว ๔๖๖

ศาลากลางจังหวัดอุบลราชธานี

ถนนแจ้งสนิท อบ ๓๔๐๐๐

๒๗

มกราคม ๒๕๖๔

เรื่อง การดำเนินการเรื่องทูลเกล้าทูลกระหม่อมถวายฎีกาขอพระราชทานความเป็นธรรมและฎีกาขอพระราชทานความช่วยเหลือและเรื่องร้องเรียน ร้องทุกข์ ด้านทะเบียน บัตรประจำตัวประชาชนและสัญชาติ

เรียน นายทะเบียนอำเภอ ทุกอำเภอ นายทะเบียนท้องถิ่นเทศบาลนครอุบลราชธานี และนายทะเบียนท้องถิ่นเทศบาลเมือง ทุกแห่ง

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. สำเนาหนังสือกรรมการปกครอง ด่วน ที่ มท ๐๓๐๙.๑๐/ว ๑๐๓๗๒ ลงวันที่ ๒๓ เมษายน ๒๕๖๓ จำนวน ๑ ชุด
๒. สำเนาหนังสือกรรมการปกครอง ที่ มท ๐๓๐๙.๑๐/ว ๓๘๕ ลงวันที่ ๖ มกราคม ๒๕๖๔ จำนวน ๑ ชุด

ด้วยกรรมการปกครอง โดยสำนักทะเบียนกลาง ได้จัดชุดปฏิบัติการไปตรวจติดตามเรื่องร้องเรียน/ร้องทุกข์ของประชาชนด้านงานทะเบียนและบัตรประจำตัวประชาชนและการดำเนินการในด้านต่างๆ ตามโครงการติดตามและแก้ไขปัญหาเรื่องร้องเรียน/ร้องทุกข์ของประชาชนด้านงานทะเบียนและบัตรประจำตัวประชาชน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ ณ สำนักทะเบียนจังหวัดสำนักทะเบียนอำเภอ และสำนักทะเบียนท้องถิ่น พบปัญหาอุปสรรคในการดำเนินการเกี่ยวกับเรื่องทูลเกล้าทูลกระหม่อมถวายฎีกาขอพระราชทานความเป็นธรรมและฎีกาขอพระราชทานความช่วยเหลือ กรณีขอความช่วยเหลือที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติตามกฎหมายว่าด้วยการทะเบียน บัตรประจำตัวประชาชนและสัญชาติ รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๑

ดังนั้น เพื่อเป็นการกำหนดแนวทางในการดำเนินการกรณีเรื่อง การทูลเกล้าทูลกระหม่อมถวายฎีกาขอพระราชทานความเป็นธรรมและฎีกาขอพระราชทานความช่วยเหลือและกรณีการให้ความช่วยเหลือเรื่องร้องเรียน ร้องทุกข์ ที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติตามกฎหมายว่าด้วยการทะเบียน บัตรประจำตัวประชาชนและสัญชาติ ประกอบกับเพื่อให้เป็นไปตามที่กรรมการปกครองได้มีนโยบายและแนวทางดำเนินงานตามโครงการสำคัญของกรรมการปกครองประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๔ (๑๐ Flagships to DOPA New Normal ๒๐๒๑) ด้านศูนย์ดำรงธรรมอำเภอ “อำเภอดำรงธรรม” เร่งรัดแก้ไขเรื่องถวายฎีกา จึงขอให้สำนักทะเบียนอำเภอ และสำนักทะเบียนท้องถิ่น ถือปฏิบัติและดำเนินการตามแนวทางนี้หนังสือสั่งการกรรมการปกครอง รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๒

จึงเรียนมาเพื่อทราบและถือปฏิบัติต่อไป สำหรับสำนักทะเบียนอำเภอ ขอให้แจ้งสำนักทะเบียนท้องถิ่นเทศบาลตำบลในพื้นที่ทราบและถือปฏิบัติด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(นายสุรศิษฐ์ อินทรอุดม)

ปลัดจังหวัด ปฏิบัติราชการแทน

ผู้ว่าราชการจังหวัดอุบลราชธานี

ที่ทำการปกครองจังหวัด

กลุ่มงานปกครอง

โทร. ๐-๔๕๓๔ - ๔๖๑๒

ส.ทอ
13/2/64

ศาลากลางจังหวัดชลบุรี
เลขที่ 1173
วันที่ 11 มี.ค. 2564

ที่ มท ๐๓๐๙.๑๐/ว ๓๙๕

กรมการปกครอง

ถนนอิสรภาพ กทม. ๑๐๒๐๐

๖ มกราคม ๒๕๖๔

ที่ทำการปกครองจังหวัดชลบุรี
(กลุ่มงานปกครอง)
เลขที่รับ 159
วันที่ 14 มี.ค. 64

เรื่อง การดำเนินการเรื่องทูลเกล้าทูลกระหม่อมถวายฎีกาขอพระราชทานความเป็นธรรมและฎีกาขอพระราชทานความช่วยเหลือและเรื่องร้องเรียน ร้องทุกข์ ด้านการทะเบียน บัตรประจำตัวประชาชนและสัญชาติ

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัดทุกจังหวัด และปลัดกรุงเทพมหานคร

อ้างถึง ๑. ประกาศกระทรวงมหาดไทย เรื่อง จรรยาบรรณข้าราชการและผู้ปฏิบัติงานทะเบียน พ.ศ. ๒๕๕๕

๒. หนังสือกรมการปกครอง ด่วน ที่ มท ๐๓๐๙.๑๐/ว ๑๐๗๗๒ ลงวันที่ ๒๓ เมษายน ๒๕๖๓

ตามที่ กรมการปกครอง แจ้งแนวทางการขับเคลื่อนนโยบายสำคัญของกรมการปกครอง /ด้านศูนย์ดำรงธรรมอำเภอ “อำเภอดำรงธรรม” เร่งรัดแก้ไขเรื่องถวายฎีกา/ความละเอียดตามที่แจ้งแล้วนั้น กรมการปกครองโดยสำนักทะเบียนกลาง ได้จัดชุดปฏิบัติการไปตรวจติดตามเรื่องร้องเรียน/ร้องทุกข์ของ ประชาชนด้านงานทะเบียนและบัตรประจำตัวประชาชนและการดำเนินการในด้านต่างๆ ตามโครงการติดตามและแก้ไขปัญหาเรื่องร้องเรียน/ร้องทุกข์ของประชาชนด้านงานทะเบียนและบัตรประจำตัว ประชาชน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ ณ สำนักทะเบียนจังหวัด สำนักทะเบียนอำเภอและ สำนักทะเบียนท้องถิ่นพบปัญหาอุปสรรคในการดำเนินการเกี่ยวกับเรื่องทูลเกล้าทูลกระหม่อมถวายฎีกา ขอพระราชทานความเป็นธรรมและฎีกาขอพระราชทานความช่วยเหลือ กรณีขอความช่วยเหลือ ที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติตามกฎหมายว่าด้วยการทะเบียน บัตรประจำตัวประชาชนและสัญชาติ ประกอบกับกรมการปกครองได้มีนโยบายและแนวทางดำเนินงาน ตามโครงการสำคัญของกรมการปกครอง ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ (๑๐ Flagships to DOPA New Normal ๒๐๒๑) ดังนั้น เพื่อเป็นการ กำหนดแนวทางในการดำเนินการกรณีเรื่อง การทูลเกล้าทูลกระหม่อมถวายฎีกาขอพระราชทานความเป็นธรรม และฎีกาขอพระราชทานความช่วยเหลือและกรณีการให้ความช่วยเหลือ เรื่องร้องเรียน ร้องทุกข์ ที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติตามกฎหมายว่าด้วยการทะเบียน บัตรประจำตัวประชาชนและสัญชาติ จึงขอให้จังหวัดและกรุงเทพมหานคร แจ้งอำเภอ หรือสำนักงานเขต หรือสำนักทะเบียนอำเภอ หรือสำนักทะเบียนท้องถิ่น แล้วแต่กรณีในพื้นที่ให้ดำเนินการ ดังนี้

๑. หากพบกรณีการทูลเกล้าทูลกระหม่อมถวายฎีกาขอพระราชทานความเป็นธรรม และฎีกาขอพระราชทานความช่วยเหลือ หรือกรณีการร้องเรียน ร้องทุกข์ ขอความช่วยเหลือที่เกี่ยวข้องกับ การปฏิบัติตามกฎหมายว่าด้วยการทะเบียน บัตรประจำตัวประชาชนและสัญชาติ ขอให้ตระหนักถึง ความสำคัญของปัญหาดังกล่าวและดำเนินการแก้ไขปัญหาให้สำเร็จลุล่วงโดยเร็ว

๒. กำชับให้ดำเนินการรับคำร้องและห้ามมิให้มีการปฏิเสธการรับคำร้องในกรณีการร้องเรียน ร้องทุกข์และขอความช่วยเหลือขอพระราชทานความเป็นธรรมและฎีกาขอพระราชทานความช่วยเหลือ กรณีที่เป็นประเด็นปัญหาที่ไม่สามารถดำเนินการได้ตามความประสงค์ ขอให้มีการแจ้งสิทธิการอุทธรณ์ ให้ผู้ร้องทราบ ซึ่งการขอพระราชทานความเป็นธรรมและฎีกาขอพระราชทานความช่วยเหลือ ขอให้มีการพิจารณาดำเนินการช่วยเหลือในส่วนที่เกี่ยวข้องจนถึงที่สุด และหากพบกรณีปัญหาร้องเรียน ด้านกฎหมายว่าด้วยการทะเบียน บัตรประจำตัวประชาชน ด้านสถานะบุคคลและสัญชาติเป็นจำนวนมาก ในพื้นที่ ขอให้กำกับดูแลและกำชับเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงาน ให้ดำเนินการให้เป็นไปตามขั้นตอนของ กฎหมาย ระเบียบและหนังสือสั่งการที่เกี่ยวข้อง ในกรณีที่พบปัญหาในประเด็นข้อกฎหมายให้หารือ สำนักทะเบียนจังหวัดหรือสำนักทะเบียนกรุงเทพมหานครแล้วแต่กรณี และสำนักทะเบียนกลางตามลำดับ

/๓. การรายงาน...

๓. การรายงานผลการดำเนินการให้ความช่วยเหลือ กรณีมีการดำเนินการในเรื่องถวายฎีกานั้น เสร็จสิ้นแล้ว (ยุติเรื่อง) หรือกรณีการร้องเรียน ร้องทุกข์อื่น หากพิจารณาตรวจสอบและดำเนินการตามอำนาจหน้าที่แล้ว ขอให้รายงานผลความคืบหน้าของการดำเนินการดังกล่าวให้กรมการปกครองทราบตามประเด็นการขอความช่วยเหลือของผู้ร้อง โดยระบุข้อความให้ชัดเจนเพื่อพิจารณาสิ้นสุดกระบวนการช่วยเหลือ เช่น “ในขั้นนี้...จึงเห็นควรยุติเรื่องดังกล่าว เนื่องจากผู้ร้องไม่มีคุณสมบัติ...ตามกฎหมาย ฯลฯ” ซึ่งหากพบว่าผู้ร้องมีการดำเนินการนำพยานหลักฐานมาพิสูจน์ข้อเท็จจริงเพิ่มเติม จะถือได้ว่าเป็นการขอความช่วยเหลือเรื่องใหม่ นอกเหนือจากที่ได้มีการพิจารณาเป็นที่สุดแล้ว เพื่อประโยชน์ในการบริหารจัดการข้อมูลเรื่องร้องเรียนและลดปริมาณเรื่องร้องเรียนที่ยังไม่ได้ดำเนินการ อย่างไรก็ตาม หากเป็นกรณีที่ดำเนินการรับคำร้องและดำเนินการตามอำนาจหน้าที่แล้ว แต่มีข้อเท็จจริงอื่นๆที่ต้องตรวจสอบเพิ่มเติม เช่น สอบสวนผู้ร้อง หรือสอบสวนพยานบุคคลที่เกี่ยวข้องและผู้ร้องหรือบุคคลดังกล่าวไม่มาติดต่อดำเนินการตามระยะเวลาที่เจ้าหน้าที่ได้แจ้งกำหนดเวลาไว้ ให้รายงานผลการดำเนินการพร้อมแนบหนังสือแจ้งผู้ร้อง เพื่อเสนอพิจารณายุติเรื่องดังกล่าว และขอให้นายอำเภอ ผู้อำนวยการเขต ปลัดอำเภอหัวหน้ากลุ่มงานบริหารงานปกครอง ปลัดอำเภอหัวหน้าฝ่าย/งานทะเบียนและบัตร หัวหน้าฝ่ายงานทะเบียนเจ้าพนักงานปกครอง ควบคุม กำกับและติดตาม เร่งรัดดำเนินการให้เป็นไปตามเป้าหมายและระยะเวลา โดยถือปฏิบัติตามประกาศกระทรวงมหาดไทย เรื่อง จรรยาบรรณข้าราชการและผู้ปฏิบัติงานทะเบียน พ.ศ. ๒๕๕๕ และแนวทางหนังสือกรมการปกครอง ด่วน ที่ มท ๐๓๐๙.๑๐/ว ๑๐๗๗๒ ลงวันที่ ๒๓ เมษายน ๒๕๖๓

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาดำเนินการต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายธนาคม จงจิริระ)

อธิบดีกรมการปกครอง

สำนักบริหารการทะเบียน

ส่วนนิติการงานทะเบียน

โทร. ๐ ๒๗๙๑ ๗๔๒๗

โทรสาร ๐ ๒๙๐๖ ๙๓๐๒

ด่วน

ที่ มท ๐๓๐๙.๑๐ /ว ๑๐๗๗/๒

กรมการปกครอง

ถนนอัษฎางค์ กทม. ๑๐๒๐๐

๒๓ เมษายน ๒๕๖๓ /

เรื่อง การขับเคลื่อนนโยบายสำคัญของกรมการปกครองด้านศูนย์ดำรงธรรมอำเภอ “อำเภอดำรงธรรม” เร่งรัดแก้ไข
เรื่องถวายฎีกา (Flagships for DOPA Excellence ๒๐๒๐)

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัด (ตามบัญชีแนบท้าย) และปลัดกรุงเทพมหานคร

อ้างถึง หนังสือสำนักทะเบียนกลาง ด่วนมาก ที่ มท ๐๓๐๙/ว ๑๘๒ ลงวันที่ ๑๖ พฤษภาคม ๒๕๖๒

สิ่งที่ส่งมาด้วย บัญชีข้อมูลเรื่องถวายฎีกา งานทะเบียนและบัตรประจำตัวประชาชน จำนวน ๑ ชุด

ด้วยกรมการปกครอง ได้มีนโยบายและแนวทางดำเนินงาน ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๓ ประกอบด้วย โครงการสำคัญของกรมการปกครอง ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๓ (๑๐ Flagships for DOPA Excellence ๒๐๒๐) และการขับเคลื่อนภารกิจกรมการปกครองในระดับพื้นที่เพื่อบ่มขวัญ “หมู่บ้าน อยู่เย็น” (Inclusive Growth Village) และ “อำเภอ เป็นสุข” (Happy District) ซึ่งงานด้านศูนย์ดำรงธรรมอำเภอ “อำเภอดำรงธรรม” เร่งรัดแก้ไขเรื่องถวายฎีกา จำนวน ๘๑ เรื่อง เป็น ๑ ใน ๑๐ โครงการสำคัญของกรมการปกครองดังกล่าว

ดังนั้น เพื่อให้การดำเนินงานขับเคลื่อนนโยบายของกรมการปกครองเป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนดให้เร่งรัดแก้ไขปัญหาเรื่องถวายฎีกา จำนวน ๘๑ เรื่อง โดยในส่วนของเรื่องถวายฎีกา ด้านงานทะเบียนและบัตรประจำตัวประชาชน มีจำนวนทั้งสิ้น ๓๙ เรื่อง ใน ๑๘ จังหวัด โดยกำหนดเป้าหมายที่จะให้ความช่วยเหลือ แก้ไขปัญหาให้กับผู้ร้องเรียน ร้องทุกข์ จนสามารถยุติเรื่องถวายฎีกา (รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย) จึงขอให้จังหวัดแจ้ง อำเภอ สำนักทะเบียนอำเภอหรือสำนักทะเบียนท้องถิ่นแล้วแต่กรณี ในพื้นที่ตามบัญชีข้อมูลเรื่องถวายฎีกา ซึ่งเป็นเรื่องถวายฎีกาที่กรมการปกครองได้เคยแจ้งให้ดำเนินการแล้ว ได้ตระหนักถึงความสำคัญของนโยบายดังกล่าวและดำเนินการให้บรรลุผลสำเร็จตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ ดังนี้

๑. ให้ตรวจสอบข้อเท็จจริงและเร่งรัดพิจารณาดำเนินการให้ความช่วยเหลือเรื่องถวายฎีกาตามอำนาจหน้าที่ กฎหมาย ระเบียบที่เกี่ยวข้อง หากเรื่องที่ต้องดำเนินการนั้น เกี่ยวข้องกับส่วนราชการหรือหน่วยงานของรัฐอื่น เช่น เอกสารหลักฐานของผู้ร้องเพื่อนำมาประกอบเรื่องพิจารณาให้ตรวจสอบจากส่วนราชการหรือหน่วยงานที่เป็นผู้ออกเอกสาร หรือเอกสารหลักฐานที่ผู้ร้องเรียน ร้องทุกข์ นำมาแสดงต่อเจ้าหน้าที่ด้วยตนเองโดยความสมัครใจ เป็นต้น ซึ่งจะต้องไม่สร้างภาระให้กับผู้ร้องเรียน ร้องทุกข์เกินสมควร และเมื่อดำเนินการในเรื่องถวายฎีกานั้นเสร็จสิ้นแล้ว (ยุติเรื่อง) หรือกรณีไม่สามารถดำเนินการตามความประสงค์ของผู้ร้องเรียน ร้องทุกข์ได้ ให้พิจารณาช่วยเหลือหรือแนะนำแนวทางการแก้ไขปัญหาตามสมควรแก่กรณี โดยให้รายงานผลความคืบหน้าของการดำเนินการดังกล่าวให้กรมการปกครองทราบภายใน ๓๐ วันนับแต่วันที่ได้รับหนังสือแจ้งจากจังหวัด

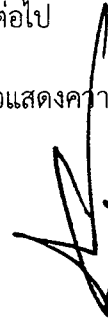
๒. ให้นายอำเภอ ผู้อำนวยการเขต ปลัดอำเภอหัวหน้ากลุ่มงานบริหารงานปกครอง ปลัดอำเภอหัวหน้ากลุ่มงานทะเบียนและบัตร ปลัดอำเภอหัวหน้าฝ่าย/งานทะเบียนและบัตร หัวหน้าฝ่าย

/งานทะเบียน...

งานทะเบียน เจ้าพนักงานปกครอง ควบคุม กำกับและติดตาม เร่งรัด ดำเนินการให้เป็นไปตามเป้าหมายและ
ระยะเวลาตามที่กรมการปกครองกำหนด และกำกับให้เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบตระหนักและถือเป็นนโยบาย
สำคัญที่จะต้องดำเนินการอย่างเร่งด่วน เพื่อแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนให้กับประชาชน ทั้งนี้ การดำเนินการ
ในทุกขั้นตอน ห้ามมิให้เจ้าหน้าที่ทุกระดับ กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ผู้นำชุมชนหรือบุคคลใดๆ เรียก รับ หรือยอมรับ
ผลประโยชน์ใดจากผู้ร้องเรียน ร้องทุกข์เป็นอันขาด โดยให้ถือปฏิบัติตามจรรยาบรรณของข้าราชการ
ฝ่ายปกครองโดยเคร่งครัด

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาดำเนินการต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายธนาคม จงจิระ)

อธิบดีกรมการปกครอง

สำนักบริหารการทะเบียน

ส่วนนิติการงานทะเบียน

โทร. ๐ ๒๙๔๑ ๙๔๒๗

โทรสาร ๐ ๒๙๐๖ ๔๓๐๒

ที่ อบ ๐๐๑๘.๑/ว ๒๑๓๙

ศาลากลางจังหวัดชลบุรีธานี
ถนนแจ้งสนิท อบ ๓๔๐๐๐

๒๖ เมษายน ๒๕๖๖

เรื่อง การพิจารณาประเด็นปัญหากรณีเรื่องร้องเรียน/ร้องทุกข์จากประชาชนด้านงานทะเบียนและบัตรประจำตัวประชาชน
เรียน นายทะเบียนอำเภอ ทุกอำเภอ นายทะเบียนท้องถิ่นเทศบาลนครชลบุรีธานี และนายทะเบียนท้องถิ่น
เทศบาลเมือง ทุกแห่ง

สิ่งที่ส่งมาด้วย สำเนาหนังสือกรรมการปกครอง ที่ มท ๐๓๐๙.๑๐/ว ๙๖๔๒ ลงวันที่ ๔ เมษายน ๒๕๖๖ จำนวน ๙ แผ่น

ด้วยสำนักทะเบียนกลางแจ้งว่า ได้ลงพื้นที่เพื่อตรวจติดตามเรื่องร้องเรียน/ร้องทุกข์ของประชาชน
ด้านงานทะเบียนและบัตรประจำตัวประชาชน รวมทั้งการดำเนินการในด้านต่างๆ ณ สำนักทะเบียนจังหวัด
สำนักทะเบียนอำเภอและสำนักทะเบียนท้องถิ่น จากการลงพื้นที่ดังกล่าวแล้วพบปัญหาอุปสรรค กรณีการประชาสัมพันธ์
ให้ประชาชนผู้ขอรับบริการทราบถึงขั้นตอน ระยะเวลาการดำเนินการในการให้บริการนั้นๆ ซึ่งประชาชนสามารถ
ติดต่อขอรับบริการได้ด้วยตัวเอง ไม่ต้องติดต่อผ่านนายความ/กลุ่มบุคคล และไม่ต้องเสียค่าใช้จ่ายในการว่าจ้าง
นายความ/กลุ่มบุคคล โดยในกระบวนการให้บริการงานทะเบียนและบัตรประจำตัวประชาชนต่างๆ ได้มีคู่มือ
บริการประชาชน ซึ่งได้แจ้งถึงขั้นตอน เอกสารหลักฐานที่ต้องใช้ และระยะเวลาในการดำเนินการจนเสร็จ
กระบวนการไว้ แต่ยังพบปัญหากรณีมีการร้องเรียนว่าการดำเนินการของสำนักทะเบียนต่างๆ ที่ล่าช้า มีการแอบอ้างว่า
ได้มาดำเนินการติดต่อกับสำนักทะเบียนในพื้นที่แล้ว แต่ข้อเท็จจริงยังไม่ได้ดำเนินการติดต่อแต่อย่างใด และการจัดให้มี
ระบบในการติดต่อสื่อสารกับประชาชน เพื่อให้ประชาชนได้ทราบถึงกฎหมาย ระเบียบ ขั้นตอนรวมทั้งติดตาม
ความคืบหน้าของการแก้ไขปัญหาด้านการทะเบียนที่ได้รับความเดือดร้อนต่างๆ และการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่
ทุกระดับในการให้บริการประชาชน เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานจะต้องไม่มีทัศนคติแง่ลบต่อผู้มาขอรับบริการ

สำนักทะเบียนกลางพิจารณาจากประเด็นปัญหาดังกล่าว เพื่อให้เกิดความถูกต้องในการ
ดำเนินการเกี่ยวกับเรื่องร้องเรียน/ร้องทุกข์ จึงได้กำหนดแนวทางเพื่อให้สำนักทะเบียนอำเภอและสำนักทะเบียนท้องถิ่น
ถือปฏิบัติ รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ทั้งนี้ ขอให้สำนักทะเบียนอำเภอและนายทะเบียนท้องถิ่น
ให้ความสำคัญในการตรวจสอบเรื่องร้องเรียน ร้องทุกข์และเร่งรัดการดำเนินการในการให้ความช่วยเหลือประชาชน
ให้เป็นไปตามขั้นตอนและระยะเวลาที่กฎหมายกำหนด ตลอดจนกำกับให้เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานทะเบียนทุกระดับ
ให้ถือปฏิบัติตามแนวทางที่สำนักทะเบียนกลางกำหนดอย่างเคร่งครัด

จึงเรียนมาเพื่อทราบและถือปฏิบัติ สำหรับสำนักทะเบียนอำเภอขอให้แจ้งสำนักทะเบียนท้องถิ่น
ทราบและถือปฏิบัติต่อไปด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(นายนคร นิธิวิญญานี)

ปลัดจังหวัดชลบุรี

๒๖ เมษายน ๒๕๖๖

ที่ทำการปกครองจังหวัด

กลุ่มงานปกครอง

โทร. ๐-๔๕๓๔ - ๔๖๑๓

"๒๓๐ ปี" คือ ความจงรักภักดีที่มีต่อพระมหากษัตริย์ไทย ๒๓๐ ปี ในปี พ.ศ. ๒๕๖๒

"ผู้เสียสละ" คือ ความมุ่งมั่นของข้าราชการและประชาชน ในการเสียสละ

"เมืองธรรม" คือ เมืองที่มีธรรมะ เมืองที่มีความดีงาม และมีความเจริญ

ที่ มท ๐๓๐๙.๑๐/ว ๙๖๕๒

10 1360
12.2.11
13.00
สำนักทะเบียนกลาง
ถนนลำลูกกา ปท. ๑๒๑๕๐

๕ เมษายน ๒๕๖๖

เรื่อง การพิจารณาประเด็นปัญหากรณีเรื่องร้องเรียน/ร้องทุกข์จากประชาชนด้านงานทะเบียนและบัตรประจำตัวประชาชน

เรียน นายทะเบียนจังหวัด ทุกจังหวัด และนายทะเบียนกรุงเทพมหานคร

อ้างถึง ๑. หนังสือกรมการปกครอง ที่ มท ๐๓๐๙.๑๐/ว ๓๘๕ ลงวันที่ ๖ มกราคม ๒๕๖๔

๒. หนังสือกระทรวงมหาดไทย ที่ มท ๐๒๐๕.๓/ว ๔๑๙๐ ลงวันที่ ๑๗ ธันวาคม ๒๕๕๒

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบตัวอย่างผู้มาติดต่อ/ผู้ยื่นคำขอ

จำนวน ๑ ฉบับ

ตามที่สำนักทะเบียนกลาง ได้ลงพื้นที่เพื่อตรวจติดตามเรื่องร้องเรียน/ร้องทุกข์ของประชาชนด้านงานทะเบียนและบัตรประจำตัวประชาชน รวมทั้งการดำเนินการในด้านต่างๆ ณ สำนักทะเบียนจังหวัด สำนักทะเบียนอำเภอและสำนักทะเบียนท้องถิ่น จากการลงพื้นที่ดังกล่าวแล้วพบปัญหาอุปสรรค กรณีการประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนผู้ขอรับบริการทราบถึงขั้นตอน ระยะเวลาการดำเนินการในการให้บริการนั้นๆ ซึ่งประชาชนสามารถติดต่อขอรับบริการได้ด้วยตัวเอง ไม่ต้องติดต่อผ่านนายความ/กลุ่มบุคคล และไม่ต้องเสียค่าใช้จ่ายในการว่าจ้างนายความ/กลุ่มบุคคล โดยในกระบวนการงานการให้บริการงานทะเบียนและบัตรประจำตัวประชาชนต่างๆ ได้มีคู่มือบริการประชาชน ซึ่งได้แจ้งถึงขั้นตอน เอกสารหลักฐานที่ต้องใช้ และระยะเวลาในการดำเนินการจนเสร็จกระบวนการไว้ ตามพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ. ๒๕๕๘ แต่ยังคงพบปัญหากรณีมีการร้องเรียนว่าการดำเนินการของสำนักทะเบียนต่างๆ ที่ล่าช้า มีการแอบอ้างว่าได้มาดำเนินการติดต่อกับสำนักทะเบียนในพื้นที่แล้ว แต่ข้อเท็จจริงยังไม่ได้ดำเนินการติดต่อแต่อย่างใด และการจัดให้มีระบบในการติดต่อสื่อสารกับประชาชน เพื่อให้ประชาชนได้ทราบถึงกฎหมาย ระเบียบ ขั้นตอนรวมทั้งติดตามความคืบหน้าของการแก้ไขปัญหาด้านการทะเบียนที่ได้รับความเดือดร้อนต่างๆ และการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ทุกระดับในการให้บริการประชาชน เจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานจะต้องไม่มีทัศนคติแง่ลบต่อผู้มาขอรับบริการนั้น

สำนักทะเบียนกลาง พิจารณาจากประเด็นปัญหาดังกล่าว เพื่อให้เกิดความถูกต้องในการดำเนินการเกี่ยวกับเรื่องร้องเรียน/ร้องทุกข์ สำนักทะเบียนกลางจึงกำหนดแนวทางให้สำนักทะเบียนจังหวัด สำนักทะเบียนกรุงเทพมหานครแจ้งชักซ้อมความเข้าใจแก่สำนักทะเบียนในพื้นที่ ถือปฏิบัติดังนี้

๑. กำชับให้สำนักทะเบียนห้ามปฏิเสธการรับคำร้องในการขอรับบริการงานทะเบียนและบัตรประจำตัวประชาชนทุกกรณี และเมื่อได้รับคำร้องแล้วให้ตรวจสอบเอกสารหลักฐาน หากขาดเอกสารหลักฐานใด ให้บันทึกในคำร้อง และแจ้งให้ผู้ร้องทราบทันที พร้อมทั้งกำหนดระยะเวลาที่จะต้องดำเนินการไว้ด้วย โดยถือปฏิบัติตาม มาตรา ๘ มาตรา ๙ และมาตรา ๑๐ แห่งพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ. ๒๕๕๘ และหากกรณีนายทะเบียนมีคำสั่งไม่อนุมัติหรืออนุญาตให้ดำเนินการแจ้งคำสั่งดังกล่าวที่ต้องระบุรายละเอียด ได้แก่ ข้อเท็จจริง ข้อกฎหมายและดุลพินิจในการพิจารณาและสิทธิในการโต้แย้งหรืออุทธรณ์ให้ครบถ้วนและทำเป็นหนังสือแจ้งผู้ร้อง เพื่อปฏิบัติให้เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยวิธีปฏิบัติราชการทางปกครองอย่างเคร่งครัด อย่างไรก็ตาม ปัจจุบัน การยื่นคำร้องขอในการขอรับบริการในเรื่องการขออนุญาต อนุมัติ นั้น พระราชบัญญัติการปฏิบัติราชการทางอิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. ๒๕๖๕ ได้กำหนดให้ส่วนราชการต้องกำหนดช่องทางให้ประชาชนสามารถยื่นคำขอผ่านช่องทางอิเล็กทรอนิกส์ได้ ดังนั้น หากสำนักทะเบียนใด ยังมิได้กำหนดช่องทางกรณียื่นคำขอของประชาชนในการให้บริการงานทะเบียนทางอิเล็กทรอนิกส์ ให้สำนักทะเบียนนั้นดำเนินการเพื่อปฏิบัติให้เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยการปฏิบัติราชการทางอิเล็กทรอนิกส์ดังกล่าวด้วย

/๒. กำชับให้...

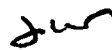
๒. กำชับให้สำนักทะเบียนเร่งรัด/รายงานความคืบหน้าหรือผลการดำเนินการกรณีเรื่องร้องเรียน ร้องทุกข์ที่อยู่ในความรับผิดชอบ โดยถือปฏิบัติตามแนวทางหนังสือกรมการปกครอง ที่ มท ๐๓๐๙.๑๐/ว ๓๘๕ ลงวันที่ ๖ มกราคม ๒๕๖๔ ทั้งนี้ หากเป็นกรณีเรื่องร้องเรียนอยู่ระหว่างการพิจารณาของศาลหรือศาลได้มีคำพิพากษาหรือคำสั่งเสร็จเด็ดขาดแล้ว ให้รายงานให้ผู้บังคับบัญชาทราบและพิจารณายุติเรื่องในส่วนเรื่องราวร้องทุกข์ เนื่องจากไม่มีอำนาจในการพิจารณา กรณีผู้ร้องเรียนได้รับการแก้ไขปัญหาคความเดือดร้อนหรือความไม่เป็นธรรมแล้ว แต่ไม่เป็นที่พอใจหรือเป็นกรณีการร้องเรียนซ้ำซึ่งได้มีคำวินิจฉัยสั่งการให้ยุติเรื่องแล้ว ถ้าหากไม่มีประเด็นเพิ่มเติมหรือพยานหลักฐานที่จะทำให้ข้อเท็จจริงที่ยุติแล้วเปลี่ยนแปลงในสาระสำคัญ ให้ถือตามคำวินิจฉัยเดิมและแจ้งให้ผู้ร้องเรียนทราบโดยต้องพิจารณาด้วยความละเอียดรอบคอบ โดยถือปฏิบัติตามหนังสือกระทรวงมหาดไทย ที่ มท ๐๒๐๕.๓ /ว ๔๑๙๐ ลงวันที่ ๑๗ ธันวาคม ๒๕๕๒ เรื่อง แนวทางปฏิบัติในการพิจารณาดำเนินการต่อเรื่องราวร้องทุกข์

๓. กำชับให้สำนักทะเบียน ประชาสัมพันธ์การให้บริการประชาชนในทุกช่องทาง เช่น ช่องทางทางอิเล็กทรอนิกส์ที่จังหวัด/อำเภอประกาศตามพระราชบัญญัติการปฏิบัติราชการทางอิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. ๒๕๖๕ หรือประชาสัมพันธ์ให้ผู้นำท้องที่หรือผู้นำชุมชน หมู่บ้าน ตำบล ได้แจ้งให้ประชาชนทราบในการประชุมหมู่บ้าน ตำบล หรือการสร้างเครือข่ายการรับรู้ข้อมูลข่าวสาร ความรู้ในข้อกฎหมายด้านการทะเบียนและสถานะบุคคลให้กับภาคประชาชนในพื้นที่ หากประชาชนในพื้นที่ที่มีความเข้มแข็ง และมีทัศนคติเชิงบวกกับเจ้าหน้าที่รัฐก็จะสามารถดำเนินการขอรับบริการหรือติดต่อกับหน่วยงานภาครัฐได้ด้วยตนเองโดยไม่ต้องพึ่งพากลุ่มบุคคลที่แอบอ้างหรือทนายความที่รับจ้างมาดำเนินการแทนในเรื่องนั้นๆ และไม่ตกเป็นเหยื่อหรือหลงเชื่อกลุ่มบุคคลที่แอบอ้างว่า จะเร่งรัดหรือให้ความช่วยเหลือในการขอรับบริการจากเจ้าหน้าที่สำนักทะเบียนได้หรือต้องเสียค่าใช้จ่ายในการต้องว่าจ้างทนายความมาดำเนินการให้ ซึ่งประชาชนสามารถยื่นคำร้องได้ด้วยตนเองและไม่เสียค่าใช้จ่ายใดๆ

ทั้งนี้ การให้บริการประชาชนของเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานทะเบียนทุกระดับของสำนักทะเบียนจะต้องถือปฏิบัติตามจรรยาบรรณข้าราชการและผู้ปฏิบัติงานทะเบียนที่พึงต้องมีจิตสำนึกต่อหน้าที่ในการให้บริการและอำนวยความสะดวกแก่ประชาชนผู้มาติดต่อราชการด้วยความเต็มใจ ใส่ใจและอุทิศสาคะ พึงหลีกเลี่ยงการใช้วาทะการโต้แย้งแสดงความฉุนเฉียวกับประชาชนที่ไม่รู้หรือเข้าใจผิดเกี่ยวกับกฎหมาย ระเบียบหรือขั้นตอนการปฏิบัติงานในเรื่องที่มาติดต่อ และขอให้นายทะเบียน ปลัดอำเภอ นายอำเภอ ผู้อำนวยการเขต ให้ความสำคัญในการตรวจสอบเรื่องร้องเรียน ร้องทุกข์และเร่งรัดการดำเนินการในการให้ความช่วยเหลือประชาชนให้เป็นไปตามขั้นตอนและระยะเวลาที่กฎหมายกำหนด ตลอดจนกำชับให้เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานทะเบียนทุกระดับให้ถือปฏิบัติตามแนวทางข้างต้นอย่างเคร่งครัดด้วย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาดำเนินการต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายแมนรัตน์ รัตนสุคนธ์)

ผู้อำนวยการทะเบียนกลาง

สำนักบริหารการทะเบียน

ส่วนนิติการงานทะเบียน

โทร ๐ ๒๗๔๑ ๗๔๒๗

โทรสาร ๐ ๒๙๐๖ ๙๓๐๒

(ตัวอย่าง)

แบบผู้มาติดต่อ/ผู้ยื่นคำขอ

ลำดับที่.....(ถ้ามี)

เขียนที่

ลงวันที่.....

ชื่อ.....นามสกุล.....

ที่อยู่.....

เบอร์โทรศัพท์.....

มีความประสงค์ขอติดต่อดำเนินการเรื่อง.....

รายการตรวจสอบเอกสาร

☐

..... เช่น ใบรับแจ้งการเกิด (ท.ร. ๑/๑), หนังสือรับรองการเกิด (ท.ร. ๒๐/๑) เป็นต้น

☐

..... เช่น แบบสำรวจเพื่อจัดทำทะเบียนสำหรับบุคคลที่ไม่มีสถานะทางทะเบียน (แบบ ๘๙)

☐

พยานหลักฐานอื่นๆ เพิ่มเติมเช่น ผลการตรวจสอบสารพันธุกรรม (DNA) เป็นต้น

รายการตรวจสอบพยานบุคคล (ถ้ามี)

☐

..... เช่น พยานผู้รู้เห็นการเกิด

ตรวจสอบเอกสาร/พยานแล้ว (สำหรับเจ้าหน้าที่)

☐

ครบถ้วน

☐

ไม่ครบถ้วน

บันทึกเหตุผลประกอบ

.....

.....

แจ้งกำหนดระยะเวลานัดหมายให้มาดำเนินการเพิ่มเติม ภายในวันที่นับจากวันที่ยื่นคำขอ

*หมายเหตุ กรณีที่กฎหมายกำหนดเป็นการเฉพาะให้ต้องยื่นคำขอใด ภายในระยะเวลาที่กำหนด ผู้ยื่นคำขอต้องยื่นคำขอภายในระยะเวลาดังกล่าวด้วย

แจ้งลำดับการนัดหมาย..... เบอร์โทรศัพท์ติดต่อ (สำนักทะเบียน)

ลงชื่อ.....ผู้มาติดต่อ/ยื่นคำขอ
(.....)

ลงชื่อ.....เจ้าหน้าที่ผู้รับคำขอ
(.....)

ตามมาตรา ๘ มาตรา ๙ และมาตรา ๑๐ แห่งพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ. ๒๕๕๘